

บทที่ 3

มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในหลักประกันเพื่อการดำรงชีพ
เมื่อพ้นจากภาวะการทำงานของผู้นับถืออาชีพนักมวย

จากการที่ต้องทำการศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิในหลักประกันเพื่อ
การดำรงชีพเมื่อพ้นจากภาวะการทำงานของผู้ประกอบอาชีพนักรบ จึงจำเป็นต้องศึกษา
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในหลักประกันเพื่อการดำรงชีพเมื่อพ้นจากภาวะการทำงานของ
ผู้ประกอบอาชีพนักรบ ซึ่งมีอยู่หลายฉบับด้วยกัน ในบทนี้ผู้เขียนได้แยกกฎหมาย
ออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กฎหมายไทย และกฎหมายระหว่างประเทศ โดยกฎหมายไทย
จะประกอบด้วย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติกสิกรรม
พ.ศ. 2542 ระเบียบคณะกรรมการกสิกรรม พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติการกสิกรรม พ.ศ. 2542
พ.ศ. 2528 และพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ส่วนกฎหมายระหว่างประเทศ
ประกอบด้วย ปฎิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิ
พลเมืองและสิทธิทางการเมือง และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ
สังคม และวัฒนธรรม เพื่อเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ปัญหาในบทที่ 4 ต่อไป

1. กฎหมายไทย

กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในหลักประกันเพื่อการดำรงชีพเมื่อพ้นจาก
ภาวะการทำงานของผู้นับถือศาสนาที่นำมากล่าวถึงในที่นี้ ได้แก่ รัฐธรรมนูญ-
แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติกักขัง พ.ศ. 2542 ระเบียบ-
คณะกรรมการกักขัง พ.ศ. 2528 และ
พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

สิทธิตามรัฐธรรมนูญเป็นสิทธิของประชาชนที่รัฐธรรมนูญมีบทบัญญัติรับรองไว้ สิทธิดังกล่าวจึงมีขอบเขตครอบคลุมถึงสิ่งทั้งหลายทั้งปวงอันพึงมี พึงกระทำ และพึงได้ โดยที่สิ่งนั้นไม่ถูกขัดขวางได้แย้งโดยกฎหมาย องค์การรัฐ เจ้าหน้าที่รัฐ รวมถึงไม่ถูกขัดขวางได้แย้งโดยบุคคลอื่นด้วย ส่วนเสรีภาพ คือ การมีอิสระในการใช้สิทธินั้น ได้ตามเจตจำนงหรือความตกลงใจของตนได้เองโดยที่ไม่ถูกบังคับกะเกณฑ์หรือแทรกแซงกดดันโดยอิทธิพล อำนาจและกฎเกณฑ์จากภายนอกอื่นใด ไม่ว่าจากบุคคลหรือองค์กรและไม่ว่าในทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม¹

เพราะฉะนั้น สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ เป็นคุณค่าสูงสุดที่องค์กรของรัฐทุกองค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรนิติบัญญัติ องค์กรบริหาร หรือองค์กรตุลาการ รวมตลอดถึงประชาชนบุคคลอื่นด้วย ที่จะต้องให้ความเคารพและให้ความคุ้มครอง โดยการใช้อำนาจขององค์กรรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพ² ซึ่งสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยายหรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครองและผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล รวมทั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมาย และการตีความกฎหมายทั้งปวง³ เพราะฉะนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญรับรองนั้น มีสถานะเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีผลใช้บังคับโดยตรงแก่องค์กรของรัฐทันที โดยไม่ต้องมีกฎหมายรับรองอีกชั้นหนึ่งแต่อย่างใด

สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้บัญญัติรับรองไว้ในหมวด 3 ซึ่งเป็นหมวดว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ตั้งแต่มาตรา 26 จนถึง มาตรา 69 รวมทั้งสิ้น 44 มาตรา อันประกอบไปด้วย

¹เชาวนะ ไตรมาศ, “องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ คนไทยใช้ประโยชน์ได้ อย่างไร,” วารสารศาลรัฐธรรมนูญ 4, 10 (มกราคม-เมษายน, 2545): 109.

²รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550, มาตรา 26.

³เรื่องเดียวกัน, มาตรา 27.

1) ความเสมอภาค รัฐธรรมนูญได้รับรองหลักความเสมอภาคในทางกฎหมาย และการห้ามเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

2) สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล เช่น สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย เสรีภาพในเคหสถาน เสรีภาพในการเดินทางและมีเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่ภายในราชอาณาจักร สิทธิในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง ตลอดจนความเป็นอยู่ส่วนตัว เสรีภาพในการสื่อสาร เสรีภาพในการนับถือศาสนา เป็นต้น

3) สิทธิในกระบวนการยุติธรรม เช่น ในคดีอาญานั้นต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และจะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำผิด ไม่ได้สิทธิเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว และทั่วถึง ซึ่งในคดีแพ่งบุคคลมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายอย่างเหมาะสมจากรัฐ เป็นต้น

4) สิทธิในทรัพย์สิน โดยสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครองขอบเขตแห่งสิทธินั้น

5) สิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพ โดยบุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

6) เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน โดยบุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น

7) สิทธิและเสรีภาพในการศึกษา โดยบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการได้รับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีซึ่งรัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และบุคคลย่อมมีเสรีภาพในทางวิชาการ

8) สิทธิในการได้รับบริการสาธารณสุขและสวัสดิการจากรัฐ เช่น บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับบริการทางสาธารณสุขที่เหมาะสมและได้มาตรฐาน เด็กเยาวชนซึ่งไม่มีผู้ดูแลมีสิทธิได้รับการเลี้ยงดูและการศึกษาอบรมที่เหมาะสม บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพ มีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ บุคคลวิกลจริต ย่อมได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ เป็นต้น

9) สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน เช่น บุคคลมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในความครอบครองของหน่วยราชการ สิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยราชการ สิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติราชการทางปกครองอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน สิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์และได้รับแจ้งผลการพิจารณาภายในเวลาอันรวดเร็ว เป็นต้น

10) เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม เช่น บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยปราศจากอาวุธ เสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม สหภาพ สหพันธ์ สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร องค์การเอกชน องค์การพัฒนาเอกชน หรือหมู่คณะ เสรีภาพในการรวมกันจัดตั้งพรรคการเมือง เป็นต้น

11) สิทธิชุมชน เช่น สิทธิในการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน เป็นต้น

12) สิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญ โดยบุคคลจะใช้สิทธิและเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ มิได้ และบุคคลย่อมมีสิทธิต่อต้านโดยสันติวิธี ซึ่งการกระทำใด ๆ ที่เป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

แต่อย่างไรก็ตาม การที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติรับรองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไว้ในรัฐธรรมนูญก็ไม่ได้หมายความว่าบุคคลผู้เป็นเจ้าของสิทธิและเสรีภาพนั้นจะสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพนั้นได้โดยไม่มีขอบเขตเสียเลย ซึ่งการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญทุกสิทธิและเสรีภาพล้วนแล้วแต่มีข้อจำกัดทั้งสิ้น

โดยทั่วไปแล้วการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญย่อมมีขอบเขตจำกัดเสมอ ไม่มีสิทธิและเสรีภาพใดที่ไม่มีขอบเขตจำกัด เพราะหากสิทธิและเสรีภาพไม่มีขอบเขตจำกัดเลย สถานะอนาธิปไตย (Anarchie) ย่อมเกิดขึ้นเหมือนเมื่อครั้งที่มนุษย์

อยู่ในสังคมเถื่อน เพราะทุกคนใช้สิทธิและเสรีภาพเต็มที่ และจะกระทบชีวิต ทรัพย์สิน ร่างกายผู้อื่น จนทำให้ผู้แข็งแรงเท่านั้นที่อยู่ในสังคมได้ ผู้อ่อนแอต้องตกเป็นทาสและ ถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพหมด การใช้สิทธิและเสรีภาพโดยไม่มีขอบเขตจึงเป็นเหตุให้เกิด การไร้สิทธิและเสรีภาพ รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้กำหนดและวางหลักการเกี่ยวกับ ขอบเขตของการใช้สิทธิและเสรีภาพไว้คือ “บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือ ใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็น ปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน”⁴ ซึ่งอาจพิจารณาได้ ดังนี้

1) การใช้สิทธิและเสรีภาพของตนต้องไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น อาจกล่าวได้ว่าเป็นหลักการทั่วไป ที่การใช้สิทธิและเสรีภาพของบุคคลหนึ่งจะ ก้าวล่วงเข้าไปในขอบเขตหรือกระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพของอีกบุคคลหนึ่ง ย่อมไม่ได้ เพราะแต่ละบุคคลก็ย่อมมีขอบเขตสิทธิและเสรีภาพของตน และอาจจะใช้สิทธิ และเสรีภาพของตนได้ ตราบเท่าที่การใช้สิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้ไปละเมิดสิทธิและ เสรีภาพของบุคคลอื่น

ตัวอย่างเช่น รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน มาตรา 63 รับรอง “เสรีภาพในการ ชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ” การชุมนุมโดยสงบนั้นหมายถึง การชุมนุมที่ไม่ ก่อให้เกิดความวุ่นวาย หรือต้องไม่เป็นการยุยงก่อให้เกิดความวุ่นวายขึ้นในสังคม ดังนั้น หากมีการชุมนุมเกิดขึ้นและมีลักษณะเป็นการก่อความวุ่นวายขึ้นในสังคมย่อมไม่ใช่เป็น การชุมนุมโดยสงบตามที่รัฐธรรมนูญรับรองแต่อย่างใด

2) การใช้สิทธิและเสรีภาพต้องไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ เนื่องจาก รัฐธรรมนูญถือว่าเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศอันเกิดจากเจตจำนงของประชาชน ร่วมกัน ดังนั้น การใช้สิทธิและเสรีภาพของบุคคลจึงต้องกระทำโดยไม่เป็นไปใน ลักษณะที่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งคำว่าปฏิปักษ์นั้น หมายถึง ฝ่ายตรงกันข้าม ข้ำศึก ศัตรู เพราะฉะนั้น ปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญจึง หมายถึงการกระทำที่มีลักษณะเป็น ฝ่ายตรงข้าม หรือไม่สอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมี

⁴รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550, มาตรา 28.

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งการใช้สิทธิและเสรีภาพที่จะเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญนั้น เป็นการกระทำที่มีความมุ่งหมายในอันที่จะทำให้รัฐธรรมนูญทั้งฉบับหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของรัฐธรรมนูญนั้นไม่มีผลใช้บังคับ หรือเป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพเพื่อทำให้มีการเปลี่ยนแปลงสิ่งอันเป็นหลักการพื้นฐานของรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ ต้องไม่ใช่ไปในทางเพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงรูปของรัฐ หรือเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือต้องไม่ใช่ไปเพื่อล้มล้างตัวรัฐธรรมนูญ หรือเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ แต่มิได้หมายความว่า จะใช่ไปในทางแก้ไขปรับปรุงรัฐธรรมนูญให้ถูกต้องขึ้นหรือดีขึ้นตามเจตนารมณ์หรือตามหลักการพื้นฐานดังกล่าวไม่ได้

3) การใช้สิทธิและเสรีภาพต้องไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน ในการใช้สิทธิและเสรีภาพของบุคคลนั้น ต้องใช้สิทธิและเสรีภาพของตนภายใต้ข้อจำกัดของศีลธรรมอันดีของประชาชน คำว่า “ศีลธรรมอันดีของประชาชน” นี้ เป็นทัศนะในด้านจริยธรรมของมหาชนในสังคมซึ่งอาจมีความหมายแตกต่างกันสำหรับแต่ละสังคมและเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัย และย่อมขึ้นอยู่กับความรู้สึกร่วมกันของบุคคลในสังคมหนึ่ง ๆ ต่อเรื่องนั้น โดยทั่วไป มักเป็นเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างหญิงชาย กิจกรรมเกี่ยวกับศาสนา ความเชื่อถือหรือวัฒนธรรมประเพณีของแต่ละสังคม การกำหนดขอบเขตในการใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนว่า ต้องไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชนนี้ เป็นการบัญญัติเพื่อคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของสังคม เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและสันติสุขของสังคมโดยรวม การใช้สิทธิและเสรีภาพที่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน เช่น^๕ การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องลามกอนาจารหรือเรื่องทางเพศอันไม่ใช่อะไรในทางวิชาการโดยมีความมุ่งหมายเพื่อให้สังคมเห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์รวมกลุ่มและไม่ต้องคำนึงถึงคู่สามีภรรยาที่ชอบด้วยกฎหมาย การใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นเช่นนี้ย่อมเป็นการ

^๕บรรเจิด สิงคะเนติ, เรื่องเดิม, หน้า 59.

ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน เพราะพฤติกรรมการณ์เพศสัมพันธ์รวมกลุ่มนั้นไม่ สอดคล้องกับศีลธรรมอันดีของประชาชนอันเป็นพื้นฐานสำคัญของจารีตประเพณีของ สังคมไทย การแสดงความคิดเห็นดังกล่าวจึงถือว่าเป็นการละเมิดต่อศีลธรรมอันดีของ ประชาชน

ในส่วนหลักประกันเกี่ยวกับการทำงาน รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้เพิ่ม สิทธิของบุคคลที่จะได้รับหลักประกันจากรัฐในการทำงานของตนให้เป็นไปโดย ความปลอดภัยและมีสวัสดิภาพ รวมทั้งการได้รับหลักประกันในการดำรงชีพที่ได้รับ มาตรฐานทั้งในระหว่างการทำงานและเมื่อพ้นภาวะการทำงานจากรัฐ ตามที่รัฐจะได้ ตรากฎหมายกำหนดรายละเอียดต่อไป

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้บัญญัติกฎหมายด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ และการได้รับสวัสดิการที่เหมาะสมจากรัฐ ไว้ดังนี้

ส่วนที่ 6 สิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพ มาตรา 43 บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันอย่าง เป็นธรรม การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตาม บทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือ เศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณสุข โภค การรักษาความ สงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิการของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาดหรือ ขจัดความเป็นธรรมในการ แข่งขัน”

มาตรา 44 บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับหลักประกันความปลอดภัยและ สวัสดิภาพในการทำงาน รวมทั้งหลักประกันในการดำรงชีพทั้งในระหว่างการทำงาน และเมื่อพ้นภาวะการทำงาน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

ส่วนที่ 9 สิทธิในการได้รับสาธารณสุขและสวัสดิการจากรัฐ มาตรา 55 บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งไร้ที่อยู่อาศัยและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพย่อมมีสิทธิได้รับ ความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ 7 แนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ”

มาตรา 84 (7) บัญญัติว่า “ส่งเสริมให้ประชากรวัยทำงานมีงานทำ จัดระบบแรงงานสัมพันธ์และระบบไตรภาคีที่ผู้ทำงานมีสิทธิเลือกผู้แทนของตน จัดระบบประกันสังคม รวมทั้งคุ้มครองให้ผู้ทำงานที่มีได้รับค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ และสวัสดิการที่เป็นธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติ”

ปัจจุบัน กฎหมายลูกที่ออกมารองรับบทบัญญัติดังกล่าว ได้แก่ พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ที่กำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนประกันสังคมขึ้น โดยให้ลูกจ้างหรือผู้สมัครเข้าประกันตน นายจ้าง และรัฐบาลร่วมออกเงินสมทบ เพื่อใช้กองทุนดังกล่าวเป็นหลักประกันให้แก่ลูกจ้างและผู้สมัครเข้าประกันตนได้รับการสงเคราะห์ในกรณีต่าง ๆ รวมทั้ง กรณีชราภาพ และว่างงานด้วย รายละเอียดจะได้กล่าวต่อไป

นอกจากนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)⁶ ได้กำหนดให้ภาครัฐมุ่งเน้นการจัดทำแผนที่มีการปรับตัว และการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับทุนทางสังคม ทางเศรษฐกิจ ทักษะการชนวนชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีแนวทางที่เกี่ยวข้องแก่แรงงานนอกระบบและในระบบ เช่น การสร้างหลักประกันสังคมให้ผู้อยู่ในเศรษฐกิจนอกระบบได้รับการคุ้มครองทางสังคมอย่างทั่วถึง รวมทั้งการดูแลผู้สูงอายุและคนพิการในชุมชน และให้มีบริการจัดหาที่อยู่อาศัยถาวรสำหรับผู้ที่มีรายได้น้อย

แม้ว่ากระทรวงแรงงานได้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์โดยมีเป้าหมายให้ผู้ที่อยู่ในวัยแรงงาน ต้องได้รับการพัฒนา เพิ่มทักษะ เพื่อให้มีศักยภาพ ส่งเสริมให้มีความเหมาะสมและมีรายได้เพียงพอในการดำรงชีพ ผู้ที่ทำงานอยู่ในสถานประกอบการ ต้องได้รับการดูแลคุ้มครองทั้งในด้านสภาพการทำงาน สภาพการจ้าง ความมั่นคงในการทำงานและสวัสดิการงาน ผู้ที่อยู่ในระบบกองทุนประกันสังคม ต้องได้รับการดูแลคุ้มครองตามสิทธิต่าง ๆ ให้เทียบเท่ากับผู้ที่อยู่ในระบบแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศ ต้องได้รับการจัดระบบและการคุ้มครองดูแลสิทธิประโยชน์

⁶มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, สวัสดิการมาตรฐานที่แรงงานนอกระบบพึงได้รับ: นโยบายและแนวทางการส่งเสริมสวัสดิการให้แรงงานนอกระบบ (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2552), หน้า 2.

ให้เท่าเทียมกับแรงงานในประเทศ ไม่แย่งงานคนไทยทำ ไม่ก่อปัญหาด้านสังคมและความมั่นคงของประเทศ และทำประโยชน์ให้แก่ประเทศไทยก็ตาม แต่การดำเนินนโยบายของรัฐบาลที่ผ่านมาในเรื่องนี้ เป็นเพียงการช่วยเหลือผู้ประสบความเดือดร้อน การบริหารแรงงานในสภาวะ การจัดหาและพัฒนาแรงงานคุณภาพแรงงานและ พัฒนาการบริหารแรงงานให้มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

1.2 พระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. 2542 มีทั้งหมด 63 มาตรา นอกจากบทนิยาม และบทเฉพาะกาลแล้ว พระราชบัญญัตินี้ได้แบ่งออกเป็น 5 หมวด ได้แก่ หมวด 1 คณะกรรมการกีฬามวย หมวด 2 การส่งเสริมและการคุ้มครอง หมวด 3 การควบคุม หมวด 4 กองทุนกีฬามวย และหมวด 5 บทกำหนดโทษ มีเนื้อหาสำคัญพอสรุปได้ ดังนี้

1.2.1 บทนิยาม

พระราชบัญญัตินี้ ได้ให้บทนิยามคำสำคัญที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวย ไว้ในมาตรา 3 ดังนี้

“กีฬามวย” หมายความว่า การแข่งขันชกมวยตามกติกาของศิลปะมวยไทยหรือกีฬามวยสากล

“นักมวย” หมายความว่า ผู้ซึ่งเข้าแข่งขันกีฬามวย

“สนามมวย” หมายความว่า อาคาร สถานที่ หรือบริเวณอื่นใด สำหรับใช้ในการแข่งขันกีฬามวยเป็นปกติ

“นายสนามมวย” หมายความว่า ผู้ทำหน้าที่จัดการหรือดำเนินกิจการสนามมวย

“ผู้จัดการนักมวย” หมายความว่า ผู้ทำหน้าที่เป็นผู้แทนและจัดการดูแลผลประโยชน์ของนักมวย โดยได้รับค่าตอบแทน

“ผู้จัดรายการแข่งขันมวย” หมายความว่า ผู้จัดการให้มีการแข่งขันกีฬามวย

“หัวหน้าค่ายมวย” หมายความว่า ผู้เป็นเจ้าของค่ายมวย

“ผู้ตัดสิน” หมายความว่า ผู้ห้ามมวยบนเวทีและผู้ให้คะแนนในการแข่งขัน กีฬามวย

“ผู้ฝึกสอน” หมายความว่า ผู้ซึ่งทำหน้าที่ฝึกสอนศิลปะมวยไทยหรือมวยสากล

“การล้มมวย” หมายความว่า การเข้าแข่งขันกีฬามวยโดยแสวงชกแพ้และให้หมายรวมถึงการเข้าแข่งขันกีฬามวยโดยได้มีการกำหนดผลการแข่งขันไว้เป็นการล่วงหน้า หรือมีเจตนาเพื่อให้ผลการแข่งขันกีฬามวยเป็นไปตามที่กำหนดผลล่วงหน้า

“เงินรางวัล” หมายความว่า เงินที่ให้เป็นค่าตอบแทนแก่นักมวยในการแข่งขันกีฬามวยแต่ละครั้งตามที่ได้ทำความตกลงไว้

“บุคคลในวงการกีฬามวย” หมายความว่า นักมวย ผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสิน ผู้จัดการนักมวย หัวหน้าค่ายมวย นายสนามมวย และผู้จัดรายการแข่งขันมวย

1.2.2 คณะกรรมการกีฬามวย

พระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการกีฬามวย ประกอบด้วย รัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายให้เป็นประธานกรรมการ ซึ่งโดยนัยแล้วจะเป็นรัฐมนตรีท่านเดียวกับที่กำกับดูแลการกีฬาแห่งประเทศไทย และดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการการกีฬาแห่งประเทศไทยด้วยในคราวเดียวกัน ผู้ว่าการกีฬาแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการ นอกจากนั้นยังมิให้ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐอีก 6 คน ได้แก่ ผู้แทนจาก การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม รวมถึงนายกสมาคมมวยอาชีพแห่งประเทศไทย กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกิน 7 คน โดยอย่างน้อยสี่คนต้องเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับกีฬามวยจากภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการกีฬามวยร่วมเป็นกรรมการและเลขานุการ (มาตรา 5)

คณะกรรมการกีฬามวย มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุน อนุรักษ์ เผยแพร่กีฬามวย วางแผนกำหนดมาตรการต่าง ๆ เกี่ยวกับกีฬามวย (มาตรา 9) และคุ้มครองสวัสดิการความปลอดภัยของนักมวย กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่และจรรยาบรรณของบุคคลในวงการมวย

พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี วินิจฉัยข้ออุทธรณ์

กำหนดการส่งเสริมคุ้มครองนักมวยและผู้ที่เกี่ยวข้องในวงการมวย โดยการให้ทุนหรือประโยชน์อื่น เพื่อส่งเสริมสวัสดิการแก่นักมวยหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในวงการมวยในกรณีเกิดอุบัติเหตุ ควบคุมการจัดการแข่งขันกีฬามวย โดยให้มีแพทย์ พยาบาลประจำสนามมวย การประกันอุบัติเหตุสำหรับนักมวย (มาตรา 13) ตลอดจนกำหนดการจัดแบ่งรางวัลรายได้การทำสัญญาแบ่งทรัพย์สินและกำหนดกติกามาตรฐานสำหรับการแข่งขันกีฬามวย ควบคุมกีฬามวยโดยมีผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการกีฬามวยเป็นนายทะเบียน จัดทำทะเบียนประวัตินักมวย ผู้ฝึกสอนและหัวหน้าค่ายมวย และให้คณะกรรมการกีฬามวยเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มีอำนาจมอบหมายสำนักงานคณะกรรมการสาขาจังหวัดจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลในวงการกีฬามวย มีอำนาจออกบัตรประจำตัว ใบอนุญาตสำหรับนักมวย ผู้ฝึกสอน หัวหน้าค่ายมวย ผู้จัดการนักมวย นายสนามมวย ผู้จัดการรายการแข่งขันมวย และมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตและกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬามวยบางประเภทได้อีกด้วย

อนึ่ง คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งภายในขอบเขตแห่งอำนาจของคณะกรรมการ (มาตรา 10)

1.2.3 การส่งเสริมและการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติ

มาตรการในการส่งเสริมและคุ้มครองนักมวย นอกจากที่คณะกรรมการกีฬามวยมีอำนาจดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว กฎหมายยังได้กำหนดมาตรการอื่น ๆ ไว้อีกด้วย ดังนี้

ในการจัดการแข่งขันกีฬามวยแต่ละครั้ง นายสนามมวยและ ผู้จัดการรายการแข่งขันมวยต้องจัดให้มีมาตรการเพื่อความปลอดภัยสำหรับนักมวย อย่างน้อยตามมาตรฐานดังต่อไปนี้

- 1) จัดให้มีแพทย์แผนปัจจุบันตรวจสอบสุขภาพของนักมวยแต่ละคนก่อนการแข่งขันกีฬามวยเพื่อรับรองว่านักมวยมีสุขภาพสมบูรณ์พร้อมทำการแข่งขัน
- 2) จัดให้มีแพทย์แผนปัจจุบันหรือพยาบาลวิชาชีพ และอุปกรณ์ทางการแพทย์ประจำสนามมวยในขณะที่มีการแข่งขัน

3) จัดให้มีการประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคลอันเนื่องมาจากการแข่งขันกีฬามวยสำหรับนักมวย (มาตรา 14)

การจัดให้มีมาตรการเพื่อความปลอดภัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในการแข่งขันกีฬามวย กฎหมายกำหนดให้ให้คณะกรรมการจัดให้มีระเบียบและกติกามาตรฐานสำหรับการแข่งขันกีฬามวย เพื่อใช้ในการจัดการแข่งขันกีฬามวย ทั้งนี้ โดยคำนึงถึง อายุ เพศ ความปลอดภัยของนักมวย และจารีตประเพณีในการแข่งขันกีฬามวย (มาตรา 16)

นอกจากนี้ ในการแข่งขันกีฬามวยแต่ละครั้ง ผู้จัดรายการแข่งขันมวย หัวหน้าค่ายมวยหรือผู้จัดการนักมวยตามที่ได้ตกลงกัน แล้วแต่กรณี ต้องจ่ายเงินรางวัลให้แก่ นักมวย ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของค่าตอบแทน รวมกันทั้งหมดที่ผู้จัดรายการแข่งขันมวยตกลงจ่ายให้แก่ นักมวย หัวหน้า ค่ายมวย และผู้จัดการนักมวย

ความตกลงเกี่ยวกับส่วนแบ่งค่าตอบแทนตามวรรคหนึ่ง ต้องทำหลักฐาน เป็นหนังสือลงลายมือชื่อนักมวย หัวหน้าค่ายมวย ผู้จัดการนักมวย และผู้จัดรายการแข่งขันมวยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดค่าตอบแทน แล้วแต่กรณี และต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการเงื่อนไขการแบ่งและการจ่ายเงินรางวัลตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

บรรดาทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้แก่ นักมวย โดยตรงในการแข่งขันกีฬามวย ให้ตกเป็นของนักมวยทั้งหมด ข้อตกลงใด ๆ เพื่อแบ่งปันทรัพย์สินดังกล่าวจากนักมวย ให้ตกเป็นโมฆะ

บทบัญญัติดังกล่าวข้างต้นมิให้ใช้บังคับแก่การแข่งขันกีฬามวย บางประเภทตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตาม มาตรา 26 กฎกระทรวงดังกล่าว ให้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายเงินรางวัลไว้ด้วย (มาตรา 15)

1.2.4 หน่วยงานและพนักงานเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลกีฬามวย

หน่วยงานและพนักงานเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลกีฬามวยตามพระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. 2542 ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการกีฬามวย และนายทะเบียน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) สำนักงานคณะกรรมการกีฬามวย

พระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการกีฬามวย เป็นหน่วยงานหนึ่งของการกีฬาแห่งประเทศไทย (มาตรา 17) และให้มีหน้าที่ในการส่งเสริม คຸ້ມครอง สนับสนุน อนุรักษ์ และพัฒนากีฬามวยไทยให้มีมาตรฐาน รวมทั้งควบคุมกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกีฬามวยไทยให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย โดยให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการกีฬามวยมีอำนาจบังคับบัญชา พนักงาน เจ้าหน้าที่ และลูกจ้างในสำนักงาน (มาตรา 18) โดยกฎหมายกำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการกีฬามวย และผู้ซึ่งผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการกีฬามวยมอบหมายมีฐานะเป็นนายทะเบียนด้วย (มาตรา 3)

สำนักงานการกีฬาแห่งประเทศไทยสาขาจังหวัดมีหน้าที่ช่วยนายทะเบียน ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่นายทะเบียนมอบหมาย โดยความเห็นชอบของผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทย (มาตรา 19)

2) นายทะเบียน

พระราชบัญญัตินี้ กำหนดไว้ในมาตรา 3 ว่า “นายทะเบียน ได้แก่ หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการกีฬามวย และผู้ซึ่งผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการกีฬามวยมอบหมาย” โดยในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา 25)

นายทะเบียนมีอำนาจหน้าที่ที่สำคัญหลายประการ ดังต่อไปนี้

(1) หน้าที่ในการจัดทำทะเบียนประวัติ พระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้นายทะเบียนมีหน้าที่ในการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลในวงการกีฬามวย และออกบัตรประจำตัวนักมวย ผู้ฝึกสอน และหัวหน้าค่ายมวย ทะเบียนประวัติบุคคลในวงการกีฬามวยและแบบบัตรประจำตัวนักมวย ผู้ฝึกสอน และหัวหน้าค่ายมวยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา 20)

(2) อำนาจเข้าไปในสนามมวยเพื่อการตรวจสอบ นายทะเบียนมีอำนาจเข้าไปในสนามมวยในระหว่างเวลาที่ทำการอยู่เพื่อตรวจสอบใบอนุญาต สภาพ และลักษณะของสถานที่ทำการ เครื่องมือเครื่องใช้และยานพาหนะเพื่อการพยาบาลที่ใช้

ในการจัดการแข่งขันกีฬามวย ตลอดจนเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬามวย และเรียกบุคคลในวงการกีฬามวยหรือตัวแทนมาให้ถ้อยคำ หรือชี้แจง หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬามวย เพื่อตรวจสอบในการปฏิบัติหน้าที่ นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง (มาตรา 21 และมาตรา 22)

เมื่อนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่นายทะเบียนมอบหมายพบว่ามี การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนมีอำนาจ เพิกถอนทะเบียนเป็นการชั่วคราว หรือสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ โดยมีกำหนดระยะเวลา ตามที่เห็นสมควร หรือเพิกถอนทะเบียนหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาต สำหรับผู้ได้รับ ใบอนุญาตนั้นแล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ (มาตรา 24)

(3) อำนาจในการอนุญาตให้จัดการแข่งขันกีฬามวย กฎหมายห้ามมิให้ผู้ใดจัดแข่งขันกีฬามวย โดยไม่ได้รับอนุญาตจาก นายทะเบียน เว้นแต่ในกรณีการ จัดการแข่งขันกีฬามวยบางประเภทตามที่ กำหนดในกฎกระทรวง การขอรับใบอนุญาต และการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง หลักเกณฑ์การอนุญาตให้จัดการแข่งขันกีฬามวย สำหรับนักมวยที่มีอายุ ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์จะกำหนดได้เฉพาะเมื่อมีอุปกรณ์ในการป้องกันความปลอดภัย ในการแข่งขัน การจัดการแข่งขันกีฬามวยที่ไม่ต้องขออนุญาตตามวรรคหนึ่ง ต้องแจ้ง ให้นายทะเบียนทราบก่อนและต้องปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนด (มาตรา 26)

(4) อำนาจในการอนุญาตให้จัดตั้งสนามมวย กฎหมายกำหนดห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งสนามมวยโดยไม่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน การขอรับใบอนุญาตและ การออกใบอนุญาตนั้นให้เป็นไป ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดใน กฎกระทรวง (มาตรา 27 และมาตรา 36)

(5) อำนาจในการออกใบอนุญาตและเพิกถอนใบอนุญาตให้นักมวย และบุคคลในวงการกีฬามวย ห้ามมิให้ผู้ใดเป็นผู้จัดการนักมวย นายสนามมวย และผู้จัด- รายการแข่งขันมวยวันแต่จะ ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

การขอรับใบอนุญาต คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และแบบใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา 35)

นักมวย ผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสิน หรือหัวหน้าค่ายมวยที่จดทะเบียนไว้แล้ว ตาม มาตรา 32 หากภายหลังปรากฏว่าบุคคลดังกล่าวขาดคุณสมบัติ ข้อหนึ่งข้อใดตามที่กำหนดไว้ใน มาตรา 29 หรือ มาตรา 31 แล้วแต่กรณี ให้นายทะเบียนเพิกถอนทะเบียนดังกล่าว (มาตรา 34)

ใบอนุญาตตาม มาตรา 27 ให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต และใบอนุญาตตาม มาตรา 35 ให้มีอายุสามปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

ผู้รับใบอนุญาตตาม มาตรา 27 และ มาตรา 35 ซึ่งประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ และ เมื่อได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตแล้ว ให้กระทำการในเรื่องที่ได้รับอนุญาตต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งการไม่อนุญาตจากนายทะเบียน

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา 37)

1.2.5 นักมวย และบุคคลในวงการกีฬามวย

พระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้นักมวย ผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสิน และหัวหน้าค่ายมวยมาจดทะเบียนต่อนายทะเบียนและขอมีบัตรประจำตัวนักมวย ผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสิน หรือหัวหน้าค่ายมวยแล้วแต่กรณี ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา 32)

1) นักมวย

นักมวย ตามที่พระราชบัญญัตินี้ให้ความหมายไว้ในมาตรา 3 ว่า หมายถึง “ผู้ซึ่งเข้าแข่งขันกีฬามวย” นักมวยที่จะจดทะเบียนได้ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (1) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์
- (2) ไม่เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง หรือติดยาเสพติดให้โทษ หรือเป็นโรคที่คณะกรรมการกำหนด
- (3) ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(4) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติดีเสียหาย ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าจะนำมา ซึ่งความเสื่อมเสียแก่วงการกีฬามวย (มาตรา 29)

การจดทะเบียนผู้เยาว์เป็นนักมวยต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือ จากผู้แทนโดยชอบธรรมก่อน (มาตรา 32) ผู้เยาว์ที่จดทะเบียนเป็นนักมวยแล้ว อาจทำนิติกรรมอันเกี่ยวกับการเข้าแข่งขันกีฬามวยได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมอีก (มาตรา 29)

นักมวยที่จดทะเบียนแล้วต้องสังกัดค่ายมวยใดค่ายมวยหนึ่ง ในการชกแต่ละครั้งแต่เพียงค่ายมวยเดียว และต้องปฏิบัติตามระเบียบของค่ายมวยที่ได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการ โดยเคร่งครัด ข้อตกลงจำกัดไม่ให้ นักมวยย้ายสังกัดค่ายมวยเป็นโมฆะ เว้นแต่จะเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา 30)

ผู้ที่จดทะเบียนเป็นนักมวยด้านศิลปะมวยไทย นักมวยด้านมวยสากล ผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสินและหัวหน้าค่ายมวย ต้องมีสัญชาติไทย และมีคุณสมบัติ ตามที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา 32) ผู้ที่ได้จดทะเบียนเป็นนักมวยด้านศิลปะมวยไทยจะเข้าแข่งขันกีฬามวยด้าน มวยสากลไม่ได้ เว้นแต่จะได้จดทะเบียนเป็นนักมวยสากลด้วย (มาตรา 33)

2) ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสนามมวย

ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสนามมวยมีสิทธิที่จะจัดการแข่งขันกีฬามวยได้ทุกประเภทโดยไม่ต้องขออนุญาตจัดการแข่งขันกีฬามวย (มาตรา 26)

ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งสนามมวย ดำเนินกิจการอื่นในสนามมวย เว้นแต่เป็นกิจการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด หรือได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนเป็นการเฉพาะ (มาตรา 28)

3) ผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสิน และหัวหน้าค่ายมวย

ผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสิน และหัวหน้าค่ายมวยต้อง⁷

(1) ไม่เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง หรือติดยาเสพติดให้โทษ หรือเป็นโรคที่ คณะกรรมการกำหนด

⁷พระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. 2542, มาตรา 31.

(2) ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(3) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสียหาย ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่า จะนำมา ซึ่งความเสื่อมเสียแก่วงการกีฬามวย (มาตรา 31)

ในกรณีที่ปรากฏต่อนายทะเบียนว่า ผู้ได้รับจดทะเบียนตาม มาตรา 32 หรือผู้รับใบอนุญาตตาม มาตรา 27 หรือ มาตรา 35

(1) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือ กฎ กระทรวง ระเบียบข้อบังคับ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือ

(2) ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้นายทะเบียนมีอำนาจเพิกถอนทะเบียนเป็นการชั่วคราว หรือสั่ง พักใช้ใบอนุญาตได้โดยมีกำหนดระยะเวลาตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินครั้งละหกเดือน

ผู้ได้รับจดทะเบียนหรือผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกเพิกถอนทะเบียนเป็น การชั่วคราวหรือถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต จะกระทำการใด ๆ ตามที่ได้รับจดทะเบียนหรือ ได้รับอนุญาตในระหว่างนั้นไม่ได้ (มาตรา 39)

เมื่อความปรากฏต่อนายทะเบียนว่าผู้ได้รับจดทะเบียนตาม มาตรา 32 หรือผู้รับใบอนุญาตตาม มาตรา 27 หรือ มาตรา 35 ผู้ใดเคยถูกเพิกถอนทะเบียนเป็น การชั่วคราว หรือถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตาม มาตรา 39 มาแล้ว และฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ ตาม มาตรา 39 (1) หรือ (2) อีก ให้นายทะเบียนมีอำนาจเพิกถอนทะเบียนหรือสั่ง เพิกถอนใบอนุญาต สำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตนั้น ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้ส่งคืน ใบอนุญาตภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่งดังกล่าว (มาตรา 40)

นายสนามมวยมีสิทธิโดยกฎหมายที่จะจัดให้นักมวยแข่งขันกีฬามวย ได้ และต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. 2542 รวมถึงหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ดำเนินการหรือจัดการแข่งขันกีฬามวยให้เป็นไปตามระเบียบ และกติกาการแข่งขันกีฬามวยซึ่งออกโดยคณะกรรมการตาม มาตรา 16

(2) สอดส่องดูแลและรักษาความสงบเรียบร้อยในสนามมวยที่ได้รับ อนุญาต

(3) จัดทำทะเบียนประวัตินักมวย ผู้จัดการการแข่งขันมวย ที่แข่งขันในสนามมวยนั้นส่งให้นายทะเบียนตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด

(4) จัดทำบัญชีการรับจ่ายเงินรางวัล ตลอดจนควบคุมการรับจ่ายเงินรางวัลของนักมวยที่แข่งขันในสนามมวยนั้นตาม มาตรา 15

(5) สนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลือบุคคลในวงการกีฬามวย สำหรับผู้ตัดสินมีหน้าที่ตัดสินการแข่งขันกีฬามวยตามระเบียบและกติกาซึ่งออกโดยคณะกรรมการตาม มาตรา 16

หัวหน้าค่ายมวยต้องจัดการค่ายมวยให้มีมาตรฐาน และจัดให้มีสวัสดิการแก่นักมวย ผู้ฝึกสอน และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องในค่ายมวยที่ตนเองดูแลรับผิดชอบตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ผู้จัดการการแข่งขันมวยและผู้จัดการนักมวยที่ได้รับใบอนุญาตตาม มาตรา 35 นอกจากจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ให้ความร่วมมือกับนายสนามมวยในการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศที่คณะกรรมการกำหนด

(2) ปฏิบัติตามระเบียบของสนามมวยที่คณะกรรมการเห็นชอบ

1.2.6 การจัดการชกมวย

พระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. 2542 บัญญัติไว้ว่า การจัดการแข่งขันกีฬามวยต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนก่อน ในเวทีมวยชั่วคราว เช่น มวยงานวัดนั้น ก่อนจัดการแข่งขันต้องขออนุญาตก่อนเสมอ แต่หากเป็นการแข่งขันชกมวยไม่ต้องขออนุญาตก่อน เพราะเมื่อได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสนามมวยแล้วจะมีสิทธิ์จัดการแข่งขันชกมวยได้ทุกประเภทโดยไม่ต้องขออนุญาตอีก

สนามมวยนั้นจะไม่จัดการแข่งขันชกมวยเอง แต่จะจัดแบ่งโควตาในการจัดการแข่งขันให้กับผู้จัดการการแข่งขันมวยหรือโปร โมเตอร์แต่ละคนในสังกัดของตนไปดำเนินการจัดการแข่งขัน รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การแข่งขันให้ประชาชนทราบ

สนามมวยทุกแห่งนั้นจะไม่จัดรายการแข่งขันชกมวยเอง แต่จะจัดแบ่งโควตาให้กับโปร โมเตอร์ประจำสนามของตนไปจัดการแข่งขันชกมวย และเก็บส่วนแบ่ง

ค่าผ่านประตูที่เก็บได้ในแต่ละรายการ วิธีการจัดโควตาให้กับโปรโมเตอร์เริ่มจากการที่ สนามมวยประชุมกันทุก 3 เดือน เพื่อกำหนดว่าโปรโมเตอร์รายใดจะได้โควตาจำนวน กี่ครั้งในการจัดการแข่งขันในรอบ 3 เดือน และจะจัดรายการในวันใดบ้าง วิธีนี้ทำให้ โปรโมเตอร์มีเวลาในการเตรียมประภคุ่มมวยและหานักมวยเข้ามาอยู่ในรายการ อย่างน้อยหนึ่งเดือนก่อนการแข่งขัน เพื่อให้ นักมวยมีเวลาเพียงพอสำหรับฝึกซ้อมและ ควบคุมน้ำหนัก นักมวยส่วนใหญ่จะเป็นนักมวยที่อยู่ในสังกัดของโปรโมเตอร์คนนั้น ๆ อยู่แล้ว หากโปรโมเตอร์ต้องการนักมวยที่อยู่ในสังกัดของโปรโมเตอร์คนอื่นก็จะต้อง ติดต่อผ่านไปยังโปรโมเตอร์รายดังกล่าว เพื่อขออนุญาตเจ้าของนักมวยนั้นเสียก่อน ส่วนใหญ่จะเป็นการต่อรองแลกเปลี่ยนนักมวยกัน ด้วยการพยายามหาค่ายมวยที่มี นักมวยดี ๆ เป็นจำนวนมากให้เข้ามาอยู่ในสังกัดของตน

ในการจัดโควตาให้กับโปรโมเตอร์นั้น สนามมวยจะดูผลการ ดำเนินงานที่ผ่านมาของโปรโมเตอร์แต่ละคนว่าทำรายได้ให้กับสนามเท่าใด ผู้ที่ทำ รายได้ให้กับสนามมากก็จะมีโอกาสได้โควตามาก

1.2.7 รายได้ของกีฬามวย

สนามมวยก็เหมือนกับองค์กรธุรกิจทั่วไปที่ประกอบการเพื่อหวังรายได้ เป็นหลัก รายได้ในที่นี้แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ รายได้ของสนามมวย และรายได้ของโปรโมเตอร์ ที่มีความเกี่ยวพันกันเป็นอย่างมาก ในการจัดรายการแต่ละครั้งสนามมวยจะมีรายได้จาก ส่วนแบ่งของรายได้จากการจำหน่ายบัตรผ่านประตู ซึ่งโดยปกติสนามมวยต่าง ๆ มักจะ เก็บรายได้จากโปรโมเตอร์ร้อยละ 10 ของยอดเงินในการจำหน่ายบัตรผ่านประตู โดย ทางสนามมวยจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายต่าง ๆ (ยกเว้นค่าตัวนักมวย) ไม่ว่าจะเป็นเงินเดือน ของกรรมการ พนักงานจำหน่ายบัตร พนักงานธุรการและทหาร ตำรวจที่เข้ามารักษา ความปลอดภัยในสนาม

นอกจากสนามมวยจะมีรายได้จากบัตรผ่านประตูแล้ว สนามมวยยังมี รายได้จากการโฆษณาอีกด้วย สถานที่ที่จะใช้โฆษณาได้แก่ พื้นผ้าใบที่ปูเวทีมวย มุม 4 มุมบนเวทีมวย ป้ายโฆษณาที่อยู่รอบ ๆ สนามมวย ส่วนรายได้ของโปรโมเตอร์จะ มาจากค่าจำหน่ายบัตรประตูเป็นหลัก ปัจจุบันมีคนเข้ามาดูมวยเป็นจำนวนมาก โดยเฉลี่ย รายการวันธรรมดาจะมีคนดูไม่ต่ำกว่า 4,000-5,000 คน สำหรับรายการในวันเสาร์-

อาทิตย์ จะมีคนดูน้อยเพราะเป็นวันพักผ่อนของเซียนมวย และมีเซียนมวยบางส่วนไปเล่นม៉ากัน ดังนั้น ผู้ชมจะมีไม่เกิน 1,500 คน ส่วนรายการพิเศษเช่นศึกการกุศลจะมีผู้ชมเป็นจำนวนมากเนื่องจากมีมวยดีมากมายมาชก ผู้ชมจะมีประมาณ 8,000 คน อัตราค่าตัวในการเข้าชมมวยนั้นแบ่งออกเป็น 3 ชั้นคือ ตัวชั้น 3 ราคา 250 บาท ตัวชั้นสองราคา 500 บาท และตัวชั้นริงไซด์ราคา 1,000 บาท แต่ราคาตัวเหล่านี้เป็นราคาโดยประมาณเพราะการกำหนดราคาเข้าชมมวยแต่ละศึกจะไม่เท่ากัน ขึ้นกับคู่มวยที่จัดชกว่ามวยที่อยู่ในรายการนั้น ๆ ควรจะมีราคาเข้าชมเท่าไร หากตั้งราคาสูงเกินไปจะมีคนมาดูมวยน้อยทำให้รายได้ลดลง ในทางกลับกันหากตั้งราคาต่ำเกินไปทำให้ได้รายได้น้อยกว่าที่ควรจะเป็น

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. 2542 ยังได้วางหลักเกณฑ์ไว้โดยเฉพาะในมาตรา 48 ว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์อื่นใดแก่นักมวยหรือผู้อื่นเพื่อจูงใจให้นักมวยกระทำการล้มมวย” และในมาตรา 49 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์อื่นใดแก่ ผู้ตัดสินหรือผู้อื่น เพื่อจูงใจให้ผู้ตัดสินไม่ตัดสินตาม ระเบียบและกติกากการ แข่งขันอย่างถูกต้องเที่ยงธรรม” มาตรา 50 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้นักมวยรับหรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นเพื่อจูงใจให้นักมวยกระทำการล้มมวย”

มาตรา 51 ห้ามมิให้ผู้ตัดสินรับหรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อจูงใจให้ผู้ตัดสินไม่ตัดสินตามระเบียบและ กติกากการ แข่งขันอย่างถูกต้องเที่ยงธรรม

บทบัญญัติดังกล่าว ออกมาบังคับใช้เพื่อแก้ไขปัญหากลุ่มมวยที่มักเกิดขึ้นในวงการมวยอยู่เสมอ

1.2.8 กองทุนกีฬามวย

เพื่อให้เกิดการส่งเสริมและคุ้มครองบุคคลในวงการมวย พระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. 2542 จึงกำหนดให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนกีฬามวย” ในการกีฬาแห่งประเทศไทย เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์และเผยแพร่กีฬามวยทั้งในและ

นอกประเทศ รวมทั้งการจัดสวัสดิการ และให้ความช่วยเหลือแก่นักมวย ผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสิน หัวหน้าค่ายมวยที่เป็นบุคคลธรรมดา และบุคคลในวงการกีฬามวยในกรณี ประสบอุบัติเหตุเจ็บป่วยจากการแข่งขันกีฬามวย หรือกรณีอันควรแก่การสงเคราะห์อื่น ๆ และเพื่อกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวยตามที่คณะกรรมการมอบหมาย ตลอดจนใช้เป็นทุนหมุนเวียนสำหรับค่าใช้จ่ายการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม ค้ำครอง และควบคุมการกีฬามวย ตามบทบัญญัติของกฎหมาย โดยให้คณะกรรมการกีฬามวย เป็นผู้จัดการกองทุนกีฬามวย ให้มีการบริหาร การจัดหาประโยชน์ และการใช้จ่าย เงินกองทุนเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกีฬามวยกำหนด ปัจจุบันการดำเนินงาน ของกองทุนกีฬามวยมุ่งเน้นในด้านการให้ความช่วยเหลือแก่นักมวย ได้แก่นักมวย อดีตนักมวย ผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสิน หัวหน้าค่ายมวย และบุคคลในวงการกีฬามวย จากกรณีประสบอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วย ทุพพลภาพ หรือถึงแก่ชีวิตจากการแข่งขันกีฬามวยเป็นหลัก ตามระเบียบคณะกรรมการกีฬามวย ว่าด้วยการบริหาร การจัดหา ผลประโยชน์และการใช้จ่ายเงินกองทุนกีฬามวยในข้อ 5 (2) มากกว่าการดำเนินงาน ในด้านการส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์ เผยแพร่กีฬามวยทั้งในและนอกประเทศ การค้ำครองในเรื่องค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพ การศึกษา ค่าใช้จ่ายการรักษาพยาบาล ค่าสาธารณูปโภคและอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกำหนดในข้อ 17 ของระเบียบกองทุนกีฬามวย

เพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนเป็นไปตามวัตถุประสงค์การจัดตั้ง กองทุนคณะกรรมการกีฬามวยจึงออกระเบียบว่าด้วยการบริหาร การจัดหาผลประโยชน์ และการใช้จ่ายเงินกองทุนกีฬามวย พ.ศ. 2543 จำนวน 23 ข้อ โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับ อำนาจหน้าที่ของผู้จัดการกองทุนและหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการใช้จ่าย เงินกองทุนเพื่อดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม สนับสนุน ค้ำครองและควบคุม กีฬามวยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การจัดตั้งกองทุน รวมทั้งการจัดสรรเงินกองทุนไว้ เป็นเงินทุนสำรอง เป็นต้น โดยให้กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินดังต่อไปนี้

- 1) เงินอุดหนุนจากการกีฬาแห่งประเทศไทย
- 2) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้
- 3) ดอกผลและผลประโยชน์ที่เกิดจากกองทุน

4) เงินที่ได้จากค่าธรรมเนียม และค่าปรับตามพระราชบัญญัติกีฬามวย

พ.ศ. 2542

5) รายได้ที่เกิดจากการดำเนินการกองทุน

6) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้

1.3 ระเบียบคณะกรรมการกีฬามวย

ในหัวข้อนี้จะกล่าวถึงระเบียบคณะกรรมการกีฬามวย โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์การจัดการแข่งขันกีฬามวย มาตรฐานและสวัสดิการค่ายมวย การบริหารและ จัดหาผลประโยชน์และการใช้จ่ายเงินกองทุนกีฬามวย การสังกัดและการย้ายสังกัด ค่ายมวย และหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการแบ่งและการจ่ายเงินรางวัล ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1.3.1 หลักเกณฑ์การจัดการแข่งขันกีฬามวย

เนื่องจากกีฬามวยไทยเป็นศิลปะการต่อสู้และเป็นวัฒนธรรมประจำชาติ ที่ได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางจากชาวไทยและชาวต่างประเทศ รวมทั้งการแข่งขัน กีฬามวยไทยได้กลายเป็นกีฬาที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย ดังนั้น เพื่อให้การจัดการ แข่งขันกีฬามวยในแต่ละครั้งเป็นไปในแนวทางเดียวกัน คณะกรรมการกีฬามวยอาชีพ อำนาจตามพระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. 2542 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดการ แข่งขันกีฬาในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1) การอนุญาตให้จัดการแข่งขัน

การจัดการแข่งขันกีฬามวยตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2543) ว่าด้วยการจัดการแข่งขันกีฬามวย ได้แบ่งการจัดการแข่งขันไว้ 2 ลักษณะ คือ (1) การจัดการแข่งขันกีฬามวยที่ไม่ต้องขออนุญาต และ (2) การจัดการแข่งขันกีฬา- มวยที่ต้องได้รับอนุญาต โดยมีสาระสำคัญดังนี้

(1) การจัดการแข่งขันกีฬามวยที่ไม่ต้องขออนุญาตนายทะเบียน

ก. การแข่งขันกีฬามวยไทยสมัครเล่น หรือมวยสากลสมัครเล่น ที่จัดการแข่งขันโดยสมาคมที่มีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวกับการกีฬาหรือส่งเสริมการกีฬา โดยตรง ซึ่งได้รับอนุญาตให้จัดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการกีฬาแห่งประเทศไทย

ข. การจัดการแข่งขันกีฬามวยที่จัดเป็นการสาธิตศิลปะมวยไทย การแสดงงานประจำปีหรืองานเทศกาลประเพณีที่จัดขึ้นเพื่อเผยแพร่ โดยมีได้จัดเก็บ ค่าผ่านประตูเข้าชมการแข่งขันและไม่มีเงินรางวัลสำหรับผู้สาธิตหรือผู้แสดง

ค. การแข่งขันกีฬามวยที่จัดขึ้นตามหลักสูตรการศึกษา ซึ่ง สถาบันการศึกษาของรัฐหรือสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการให้การรับรองเป็น ผู้จัดการแข่งขัน

ง. การแข่งขันกีฬามวยในสถานบริการ หรือสถานบันเทิงที่มี วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวหรือเพื่อความบันเทิง โดยมีได้ จัดเก็บค่าผ่านประตูเข้าชมการแข่งขัน

จ. การแข่งขันกีฬามวยที่คณะกรรมการกีฬามวยมอบหมาย หรือ เห็นชอบให้มีการแข่งขันเป็นกรณีเฉพาะคราว โดยการแข่งขันดังกล่าวมิได้มีการตัดสิน ผลแพ้ชนะ ให้ผู้จัดการแข่งขันแจ้งให้นายทะเบียนทราบก่อนกำหนดการแข่งขัน ไม่น้อยกว่า 7 วัน และต้องปฏิบัติตามระเบียบและกติกามาตรฐานสำหรับการแข่งขัน กีฬามวยที่คณะกรรมการกีฬามวยกำหนด

(2) การจัดการแข่งขันกีฬามวยที่ต้องขอรับใบอนุญาตต่อ

นายทะเบียน

การจัดการแข่งขันกีฬามวยเป็นการเฉพาะคราวดังต่อไปนี้ที่มีใช้ การแข่งขันกีฬามวยบางประเภทตาม (1) และการแข่งขันกีฬามวยที่ผู้ได้รับใบอนุญาต จัดตั้งสนามมวยจัดให้มีการแข่งขันจะต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

ก. การแข่งขันกีฬามวยที่มีนักมวยต่างประเทศเข้าร่วมแข่งขัน

ข. การแข่งขันกีฬามวยที่มีนักมวยจดทะเบียนซึ่งสังกัดค่ายมวย และมีรายชื่อในทะเบียนประวัตินักมวยของสนามมวยที่ได้รับใบอนุญาตเข้าร่วมแข่งขัน

ค. การแข่งขันกีฬามวยในงานประจำปีหรือในงานเทศกาล ประเพณีที่ไม่มีนักมวยตาม ก. และ ข. เข้าร่วมการแข่งขัน

2) การอนุญาตให้เล่นพนัน

จากการที่การแข่งขันชกมวยเป็นกีฬาที่ดูสนุกตื่นเต้นตลอดเวลาและ เป็นกีฬาที่ได้รับความนิยมของคนไทยโดยทั่วไป สังเกตได้จากเมื่อมีรายการชกการ

แข่งขันชกมวยที่ไหนก็ตามจะมีคนดูมากมายทุกครั้งไป และสิ่งที่สำคัญที่สุดของการเข้าชมการแข่งขันชกมวยก็คือ การเข้าเล่นพนันได้เสีย เพราะสนามมวยได้ขออนุญาตกับทางราชการให้เล่นการพนันได้ภายในบริเวณสนามมวย

เนื่องจากการแข่งขันชกมวยเป็นกีฬาที่ผู้จัดการแข่งขันได้ขออนุญาตจากเจ้าพนักงานกรมการปกครอง^๘ ให้มีการเล่นการพนันมวยได้ภายในบริเวณสนามมวย^๙ ดังนั้น จึงมีผู้เข้ามาหาประโยชน์เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะเซียนมวยที่เข้ามาเล่นการพนันกันในสนามมวย ทำให้มีรายได้นอกกระบบที่มีผลมาจากธุรกิจการเล่นพนันมวยในสนามมวยครั้งหนึ่ง ๆ เฉลี่ยแล้วไม่ต่ำกว่า 50 ล้านบาท

ในการเล่นพนันมวยนั้นผู้เล่นจะเล่นเวลาใดก็ได้ ถ้ามีผู้เล่นฝ่ายตรงข้ามต้องการเล่นด้วย ไม่ว่าจะเป็นเวลาก่อนแข่งขัน ระหว่างแข่งขัน หรือเวลามวยชกจนครบยกแล้วก็ตาม หากกรรมการยังไม่ตัดสินก็สามารถเล่นได้ทั้งนั้น ซึ่งผู้ชมที่เข้ามาเล่นการพนันส่วนใหญ่จะเป็นผู้ชมที่มีข้อมูลประวัติของนักมวยทุกคนดีพอสมควร และมีการสะสมข้อมูลส่วนตัวของนักมวยด้วย ซึ่งสามารถหาได้จากหนังสือพิมพ์ทุกฉบับที่มีการทยอยผลแพ้ชนะไว้อย่างชัดเจน เพราะผู้ชมเหล่านี้จะเล่นการพนันจนเป็นอาชีพ (เซียนมวย) ซึ่งในปัจจุบันสนามมวยให้ความสำคัญกับพวกเซียนมวยมาก เพราะเป็นผู้ที่ทำรายได้หลักให้กับสนามมวย

3) กฎและกติกาการแข่งขันกีฬามวย

กีฬาทุกชนิดเมื่อทำการแข่งขันจะต้องมีกติกาควบคุมการแข่งขันให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม เพื่อป้องกันความวุ่นวายที่จะเกิดขึ้นได้ กีฬามวยก็เช่นกันเมื่อทำการแข่งขันก็ต้องมีการวางกติกาให้ผู้แข่งขันปฏิบัติเหมือนกันเพื่อความเป็นระเบียบและยุติธรรมแก่ผู้แข่งขันทุกฝ่าย ดังนั้น เพื่อให้การแข่งขันกีฬามวยและการแข่งขันกีฬาอื่นที่มีลักษณะของกีฬามวยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยถูกต้องตามจารีต

^๘กฎกระทรวงมหาดไทย ฉบับที่ 44 (พ.ศ. 2548) ออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478.

^๙ปัจจุบันมีเพียง 2 สนาม เท่านั้นในกรุงเทพมหานคร ที่ผู้ชมสามารถเล่นการพนันได้ในสนามมวย คือ สนามมวยเวทีราชดำเนิน และ สนามมวยเวทีลุมพินี.

ประเพณีและมีมาตรฐานเดียวกัน คณะกรรมการกีฬามวยอาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 9 (5) และ มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. 2542 ได้ออกระเบียบว่าด้วยกติกาสำหรับการแข่งขันกีฬามวยไว้โดยเฉพาะเกี่ยวกับเวที สังเวียน อุปกรณ์เวทีที่ใช้สำหรับการจัดการแข่งขัน อุปกรณ์สำหรับนักมวย เช่น นวม ผ้าพันมือ เครื่องแต่งกาย การจำแนกรุ่นและการชั่งน้ำหนักตัว การไว้ครุ จำนวนยก คุณสมบัติของนักมวย พิเลียง ผู้ชี้ขาด เป็นต้น โดยได้แยกประเภทของกีฬามวยออกเป็น 4 ภาค คือ

ภาค 1 กีฬามวยไทย แบ่งออกเป็น 3 หมวด ได้แก่ กีฬามวยไทย กีฬามวยไทยสำหรับนักมวยหญิง และกีฬามวยไทยสำหรับนักมวยที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี บริบูรณ์

ภาค 2 กีฬามวยสากล แบ่งออกเป็น 3 หมวดเช่นเดียวกัน ได้แก่ กีฬามวยสากล กีฬามวยสากลสำหรับนักมวยหญิง และกีฬามวยสากลสำหรับนักมวยที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์

ภาค 3 กีฬามวยที่รับรองโดยองค์กรกีฬามวย แบ่งออกเป็นกีฬามวยสมัครเล่น และกีฬามวยอาชีพ

ภาค 4 กีฬามวยอื่น ๆ

4) ความปลอดภัยสำหรับนักมวยในระหว่างการแข่งขัน¹⁰

เนื่องจากการจัดการแข่งขันแต่ละครั้งนายสนามมวยและผู้จัดการแข่งขันมวยยังไม่มีมาตรการเพื่อคุ้มครองป้องกันความปลอดภัยนักมวยให้เป็นแนวทางเดียวกัน คณะกรรมการกีฬามวยจึงได้ออกระเบียบกำหนดให้นายสนามมวยและผู้จัดการรายการแข่งขันมวยจัดให้มีมาตรการเพื่อความปลอดภัยสำหรับนักมวยดังนี้

(1) มาตรการรักษาพยาบาล

ก. จัดให้มีห้องปฐมพยาบาลภายในบริเวณที่มีการแข่งขัน โดยมีระยะห่างจากเวทีแข่งขันไม่เกิน 100 เมตร พร้อมด้วยอุปกรณ์ทางการแพทย์และแพทย์

¹⁰ระเบียบคณะกรรมการกีฬามวยว่าด้วยความปลอดภัยสำหรับนักมวย พ.ศ.

แผนปัจจุบันหรือพยาบาลวิชาชีพตามมาตรฐานการรักษายาบาลเบื้องต้น ตลอด
ระยะเวลาที่มีการแข่งขันกมวย

ข. จัดให้มีที่นั่งติดกับเวทีแข่งขัน สำหรับแพทย์แผนปัจจุบัน
หรือพยาบาลวิชาชีพตลอดเวลาที่มีการแข่งขัน และในการปฏิบัติหน้าที่ของแพทย์-
แผนปัจจุบันหรือพยาบาลวิชาชีพดังกล่าวต้องจัดให้มี ยา เวชภัณฑ์ และอุปกรณ์ทาง-
การแพทย์ เพื่อการรักษายาบาลเบื้องต้นอันเนื่องมาจากการบาดเจ็บของนักมวย
อย่างเพียงพอด้วย

ค. จัดให้มียานพาหนะสำหรับส่งผู้บาดเจ็บ โดยให้จัดเตรียมการ
ไว้ตลอดเวลาที่มีการแข่งขัน ตั้งแต่ก่อนการแข่งขันอย่างน้อย 30 นาที และหลังเสร็จสิ้น
การแข่งขันกีฬามวยคู่สุดท้ายของรายการ ไม่น้อยกว่า 30 นาที

(2) มาตรการเกี่ยวกับน้ำหนักรักตัวนักมวยและการตรวจสุขภาพ

ก. เว้นแต่การแข่งขันกีฬามวยที่มีองค์กรกีฬามวยโลกให้การ
รับรองอย่างเป็นทางการ ซึ่งต้องเป็นไปตามกติกการแข่งขันดังกล่าวเป็นการเฉพาะแล้ว
การแข่งขันกีฬามวยอื่นต้องจัดให้มีการตรวจสุขภาพนักมวย และชั่งน้ำหนักตัวนักมวย
ผู้นั้นอย่างน้อยสามชั่วโมง แต่ไม่เกินสิบสองชั่วโมงก่อนมีการแข่งขัน

ข. โดยปกติให้แพทย์ทำการตรวจสุขภาพร่างกายนักมวยก่อน
ทำการชั่งน้ำหนักตัว และเมื่อนักมวยทำการชั่งน้ำหนักตัวเสร็จแล้ว แพทย์ผู้ทำการตรวจ
อาจทำการตรวจสุขภาพร่างกายผู้นั้นอีกครั้งก็ได้

ค. การตรวจสุขภาพนักมวยให้แพทย์ทำการตรวจนักมวย
อย่างน้อยต้องตรวจตามมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

ก) อุณหภูมิของร่างกาย

ข) ความดันโลหิต

ค) ชีพจร

ง) การเต้นของหัวใจ

จ) ตา หู จมูก คอ และช่องปาก

ฉ) ตับ ม้าม

ช) แขน ขา กระดูกข้อมือ ข้อเท้า ซี่โครง มือ เท้า

ช) การตอบสนองต่อระบบประสาท

ณ) และสภาพทั่ว ๆ ไป

ง. ให้แพทย์ผู้ตรวจสอบสุขภาพนักมวยแจ้งผลการตรวจ หรือ
คำรับรองการตรวจสุขภาพให้นักมวยและนายสนามมวยทราบทุกครั้ง นักมวยที่ไม่ผ่าน
การรับรองความสมบูรณ์จากแพทย์ผู้ตรวจจะไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำการแข่งขัน

จ. ในกรณีที่เห็นสมควร แพทย์สนามผู้ทำการตรวจสุขภาพ
นักมวย อาจให้มีการตรวจสอบต้องห้ามในนักมวยก็ได้ และหากผลการตรวจพบว่า
มีการใช้สารต้องห้ามในนักมวยคนใดให้แพทย์เสนอต่อนายสนามมวยเพื่อรายงาน
นายทะเบียนพิจารณาลงโทษตามกรณีทันที

(3) มาตรการเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ใช้ในการแข่งขัน

ก. จัดให้มีอุปกรณ์เพื่อใช้ในการจัดการแข่งขันกีฬามวยตาม
มาตรฐานและกติกการแข่งขันกำหนด

ข. นายสนามต้องตรวจสอบและควบคุมการใช้อุปกรณ์ที่ใช้ใน
การแข่งขันให้มีความเหมาะสม สำหรับนักมวยที่มีอายุต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์ ทั้งนี้ต้อง
คำนึงถึงความปลอดภัยของนักมวยเป็นสำคัญ

ค. การแข่งขันชกมวย ซึ่งมีนักมวยคนใดคนหนึ่งหรือทั้งสองคน
มีอายุต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์เข้าแข่งขัน เว้นแต่การแข่งขันมวยไทยสมัครเล่นหรือ
มวยสากลสมัครเล่น ต้องจัดให้มีมาตรการเพื่อความปลอดภัยตามกติกการแข่งขันและ
ใช้นวมที่มีขนาดน้ำหนักตามที่กำหนด ดังนี้

ก) กรณีที่นักมวยมีน้ำหนักตัวไม่เกิน 100 ปอนด์ ให้ใช้นวม
ที่มีขนาดน้ำหนัก 6 ออนซ์

ข) กรณีที่นักมวยมีน้ำหนักตัวเกิน 100 ปอนด์ แต่ไม่เกิน
126 ปอนด์ ให้ใช้นวมที่มีขนาดน้ำหนัก 5 ออนซ์

ค) กรณีที่นักมวยมีน้ำหนักตัวเกิน 126 ปอนด์ ขึ้นไปให้ใช้
นวมที่มีขนาดน้ำหนัก 10 ออนซ์

สำหรับการแข่งขันมวยไทยสมัครเล่นหรือมวยสากลสมัครเล่น ให้ถือปฏิบัติตามกติกาการแข่งขันว่าด้วยเรื่องมาตรการป้องกันความปลอดภัยในการแข่งขันซึ่งองค์การกีฬาที่เกี่ยวข้องกำหนด

(4) มาตรการเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของพี่เลี้ยงนักมวย

ก. ต้องจัดให้มีการอบรม หรือปฐมนิเทศความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลและมาตรการความปลอดภัยของนักมวยให้กับพี่เลี้ยงนักมวยและพี่เลี้ยงนักมวยที่ได้ผ่านการอบรม หรือมิได้ผ่านการปฐมนิเทศจะได้ไม่รับอนุญาตให้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

ข. ในระหว่างการแข่งขันหรือกรณีที่นักมวยได้รับบาดเจ็บถึงหมดสติ ห้ามมิให้พี่เลี้ยงนักมวยใช้ยา เวชภัณฑ์ หรือสารอื่นใดให้นักมวยรับประทาน สูดดม เพื่อให้นักมวยนั้นฟื้นสภาพ เว้นแต่จะได้รับคำแนะนำจากแพทย์

(5) มาตรการป้องกันการกระทบกระเทือนระบบประสาท สมอง และชีวิต

ก. กรณีนักมวยได้รับผลกระทบจากการชกของคู่แข่งจนหมดสติ ให้แพทย์หรือผู้ทำหน้าที่แพทย์ประจำสนาม และผู้ห้ามบนเวทีเท่านั้นที่จะเข้าไปตรวจอาการและปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่นักมวยได้ สำหรับบุคคลอื่นที่จะเข้าไปทำหน้าที่ดังกล่าวนี้ได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากแพทย์เท่าที่จำเป็น

ข. จัดให้มีการรักษาพยาบาลและตรวจสอบสุขภาพแก่นักมวยที่ถูกน็อกเอาท์ หรือเทคนิคเอน็อกเอาท์โดยละเอียดทันที

ค. ให้นักมวยได้รับการหยุดพักผ่อนร่างกายเป็นการถนัดระบบประสาท สมอง และชีวิต ภายหลังการแข่งขันแต่ละครั้ง โดยปกติไม่น้อยกว่า 21 วัน เว้นแต่ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

ก) นักมวยนั้นเป็นผู้ชนะในยกแรก ให้หยุดพักร่างกายไม่น้อยกว่า 7 วัน จึงจะทำการแข่งขันใหม่

ข) นักมวยนั้นเป็นผู้ชนะในยกที่ 3 ให้หยุดพักร่างกายไม่น้อยกว่า 14 วัน จึงจะทำการแข่งขันใหม่

ง. นักมวยที่แพ้น็อกเอ้าท์ หรือแพ้น็อกน็อกเอ้าท์ต้องหยุดพัก ร่างกายไม่น้อยกว่า 30 วัน จึงจะทำการแข่งขันใหม่นักมวยที่จะทำการแข่งขันใหม่ต้อง ได้รับการตรวจวินิจฉัยร่างกายจากแพทย์ก่อน

(6) มาตรการประกันอุบัติเหตุอันเนื่องจากการแข่งขันกีฬามวยให้นายสนามมวยและผู้จัดรายการแข่งขันมวยตามที่ตกลงกันจัดให้มีการประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคลอันเนื่องจากการแข่งขันกีฬามวย สำหรับนักมวยในรายการแข่งขันนั้นให้แล้วเสร็จ และมีผลคุ้มครองการสูญเสียชีวิต การสูญเสียอวัยวะ และพิการทางสมองการรักษา หนี้บาดเจ็บ สิทธิในการรับเงินชดเชยรายสัปดาห์และอื่น ๆ ทั้งนี้ที่มีการแข่งขัน

1.3.2 มาตรฐานและสวัสดิการค่ายมวย¹¹

เพื่อให้การบริหารจัดการค่ายมวยมีมาตรฐาน และมีการจัดสวัสดิการให้แก่ นักมวย ผู้ฝึกสอน และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้รับสวัสดิการอย่างเหมาะสม คณะกรรมการกีฬามวยจึงออกระเบียบกำหนดให้หัวหน้าค่ายมวยบริหารจัดการค่ายมวย ให้มีมาตรฐาน และจัดให้มีสวัสดิการแก่นักมวย ผู้ฝึกสอน และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับ ค่ายมวย ดังนี้

1) หัวหน้าค่ายมวยต้องบริหารจัดการค่ายมวยให้มีมาตรฐาน ดังนี้

(1) กำหนดให้มีชื่อค่ายมวยเพียงชื่อเดียวซึ่งหัวหน้าค่ายมวยใช้เป็นชื่อในการขอจดทะเบียนเป็นหัวหน้าค่ายมวยต่อนายทะเบียน ทั้งนี้การกำหนดชื่อ ค่ายมวยดังกล่าวต้องเป็นชื่อที่ไม่ซ้ำ พ้อง หรือคล้ายคลึงกับค่ายมวยอื่น ที่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนและไม่เป็นชื่อต้องห้ามหรือขัดกับกฎหมายว่าด้วยชื่อบุคคล

(2) จัดให้มีสถานที่ฝึกซ้อมของนักมวย หรือผู้ทำการฝึกซ้อม เพื่อเป็นนักมวย ณ สถานที่ตั้งของค่ายมวย หรือสถานที่อื่นตามที่หัวหน้าค่ายมวยกำหนด ซึ่งเป็นสถานที่ที่มีสุขอนามัยเหมาะสม และมีขนาดพอเหมาะกับจำนวนบุคลากรประจำ ค่ายมวย พร้อมด้วยอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการฝึกซ้อม หรือฝึกสอนนักมวยหรือผู้ทำการ-

¹¹ระเบียบคณะกรรมการกีฬามวยว่าด้วยมาตรฐานและสวัสดิการค่ายมวย พ.ศ.

ฝึกซ้อมเพื่อเป็นนักมวย โดยต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของการฝึกซ้อมหรือการฝึกสอน เป็นสำคัญ

(3) กรณีค่ายมวยไม่มีสถานที่ฝึกซ้อมตาม 1.2 ให้หัวหน้าค่ายมวย ดำเนินการบริหารจัดการโดยวิธีอื่น เพื่อให้ นักมวย ได้รับการฝึกสอน และฝึกซ้อมใน สถานที่ฝึกซ้อมอื่นได้ ทั้งนี้ สถานที่ใช้ในการฝึกซ้อมหรือฝึกสอนดังกล่าว ต้องมี มาตรฐานตามที่กำหนดใน 1.2 ด้วย

2) หัวหน้าค่ายมวยต้องมีหน้าที่และต้องปฏิบัติ ดังนี้

(1) ไม่จัดให้นักมวยที่สังกัดค่ายมวยอื่นเข้าแข่งขันชกมวยในนาม ค่ายมวยที่ตนเองเป็นหัวหน้าค่ายมวย

(2) ต้องจัดให้มีระเบียบปฏิบัติภายในของค่ายมวย และปิดประกาศ โดยเปิดเผยเพื่อให้นักมวย ผู้ฝึกสอน และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติ

(3) ต้องสอดส่องดูแล ควบคุม ให้นักมวย ผู้ฝึกสอนและบุคคลอื่น ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามกฎหมาย กติกาในการแข่งขัน และระเบียบของค่ายมวยโดย เคร่งครัด

(4) ต้องควบคุม ดูแลให้นักมวย ผู้ฝึกสอน และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติตามระเบียบของสนามมวย ไม่ก่อความวุ่นวายหรือหรือกระทำการใด ๆ ที่ขัดต่อ ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี การใช้สิทธิใด ๆ ต้องกระทำอยู่บนพื้นฐานของ ความถูกต้องเที่ยงธรรม

(5) จัดให้มีการอบรมเพื่อปลูกฝังให้เป็นคนมีระเบียบวินัยตาม โอกาส ตลอดจนส่งเสริมให้มีความเข้าใจในการวางแผนชีวิตและการดำรงชีพในอนาคต อย่างมีคุณภาพ

(6) ส่งเสริมให้นักมวย ผู้ฝึกสอน และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องใน ค่ายมวยที่ได้รับความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังต่อไปนี้

ก. กติกามาตรฐานสำหรับการแข่งขันกีฬามวย

ข. ทักษะการฝึกซ้อมที่ถูกต้องวิธี และการใช้อุปกรณ์ที่เป็นประโยชน์

ต่อการเพิ่มพูนสมรรถภาพทางกาย และการรักษาสุขภาพ และอาจรวมถึงด้านกายภาพ ด้วยก็ได้

ค. ความรู้เกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัย และความรู้เรื่องการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

(7) สอดส่องดูแลสุขภาพของนักมวยที่ได้รับการกระทบกระเทือนต่อระบบประสาท สมองจากการแข่งขันกีฬามวยในระหว่างพักฟื้นให้เป็นไปตามหลักการการรักษาพยาบาลตามความเหมาะสม

(8) กรณีนักมวยที่เป็นผู้เยาว์ ให้หัวหน้าค่ายมวยดูแลความปลอดภัยของนักมวยในการแข่งขันกีฬามวยเป็นสำคัญพิเศษด้วย

3) หัวหน้าค่ายมวยต้องจัดให้มีสวัสดิการแก่นักมวย ผู้ฝึกสอน และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องตามสมควร ดังนี้

(1) สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล โดย

ก. จัดให้นักมวย ผู้ฝึกสอน และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องได้รับการตรวจสุขภาพตามระยะเวลาอันสมควร

ข. กรณีเกิดอุบัติเหตุหรือบาดเจ็บระหว่างการฝึกซ้อมหรือแข่งขัน นักมวยต้องได้รับการรักษาพยาบาลทันทีพร้อมทั้งดูแลช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลค่ายาเวชภัณฑ์ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รวมถึงติดตามเรียกร้องสิทธิค่าตอบแทน ที่พึงได้รับตามสิทธิอันเกิดจากการฝึกซ้อมและแข่งขัน

ค. กรณีนักมวยได้รับการกระทบกระเทือนต่อระบบประสาท สมอง จากการแข่งขันกีฬามวย ต้องได้รับการตรวจร่างกายโดยหัวหน้าค่ายมวยต้องปฏิบัติตามคำสั่งแพทย์โดยเคร่งครัดและต้องได้ให้ความช่วยเหลือค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าเวชภัณฑ์ ค่าอาหาร และค่าใช้จ่ายอื่นเพื่อการยังชีพตามความจำเป็น

(2) สวัสดิการด้านการศึกษา โดยส่งเสริมสนับสนุนช่วยเหลือนักมวยให้ได้รับการศึกษาอย่างเหมาะสม กรณีนักมวยอยู่ในวัยเยาว์ ให้หัวหน้าค่ายมวยจัดให้นักมวยได้รับการศึกษาจนกว่าจะจบการศึกษาภาคบังคับ และในกรณีนักมวยเรียนจบการศึกษาภาคบังคับตามกฎหมายแล้ว หากมีความประสงค์จะศึกษาต่อไปให้หัวหน้าค่ายมวยให้การส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือตามควรแก่กรณี

(3) สวัสดิการด้านที่พักอาศัย โดยจัดอุปกรณ์เครื่องนอน สื่อสันทนาการตามความเหมาะสม

(4) สวัสดิการด้านโภชนาการ โดยส่งเสริมสนับสนุนให้มีเครื่องบริโภคน้ำ และอาหารบำรุงร่างกาย ตามหลักโภชนาการ

(5) สวัสดิการด้านการดำรงชีพ โดยช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตในระหว่างที่ไม่มีรายได้จากการแข่งขันกีฬามวยตามควรแก่กรณี

(6) สวัสดิการด้านอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร เช่น การประกันสุขภาพ ทักษะศึกษา เครื่องอุปโภค ฯลฯ

4) ให้หัวหน้าค่ายมวยจัดสวัสดิการต่าง ๆ ตามที่กำหนดในระเบียบนี้ให้แก่แก่นมวย ผู้ฝึกสอน และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องโดยสม่ำเสมอและเป็นธรรม

5) กรณีที่หัวหน้าค่ายมวยมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ซึ่งอาจเป็นเหตุให้มีการเพิกถอนทะเบียนหัวหน้าค่ายมวยตามมาตรา 39 หรือมาตรา 40 ให้หัวหน้าค่ายมวยยินยอมให้นายทะเบียนเข้าไปดำเนินการแก้ไขปัญหา หรือบริหารจัดการค่ายมวยนั้นต่อไปได้แล้วแต่กรณี

1.3.3 การบริหาร การจัดหาผลประโยชน์ และการใช้จ่ายเงินกองทุนกีฬามวย¹²

กองทุนกีฬามวยประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินจากเงินอุดหนุนจากการกีฬาแห่งประเทศไทย เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้ ดอกผลและผลประโยชน์ที่เกิดจากกองทุน เงินที่ได้จากค่าธรรมเนียม และค่าปรับตามพระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. 2542 รายได้ที่เกิดจากการดำเนินการกองทุน และเงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้ เพื่อให้เป็นทุนหมุนเวียนใช้จ่ายสำหรับการส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์ และเผยแพร่กีฬามวยทั้งในและนอกประเทศ จัดสวัสดิการรวมทั้งให้ความช่วยเหลือแก่นักมวย ผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสิน หัวหน้าค่ายมวยที่เป็นบุคคลธรรมดาและบุคคลในวงการกีฬามวยอื่น ๆ ในกรณีประสบอุบัติเหตุเจ็บป่วยจากการแข่งขันกีฬามวยหรือกรณีอันควรแก่การสงเคราะห์อื่น และเพื่อกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวยตามที่คณะกรรมการมอบหมาย ตลอดจนใช้เป็นทุนหมุนเวียนสำหรับค่าใช้จ่ายการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม คຸ້ມກອງ

¹²ระเบียบคณะกรรมการกีฬามวยว่าด้วยการบริหารการจัดการจัดหาผลประโยชน์และการใช้จ่ายเงินกองทุนกีฬามวย พ.ศ. 2543.

และควบคุมกีฬามวยตามบทบัญญัติของกฎหมายโดยให้ผู้ว่าราชการกีฬาแห่งประเทศไทย ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการกองทุนแทนคณะกรรมการในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุน ทั้งนี้ การให้ความช่วยเหลือกรณีประสบอุบัติเหตุ เจ็บป่วยจากการแข่งขันกีฬามวย หรือกรณีอันควรแก่การสงเคราะห์อื่นนั้น ให้เป็นไปตามบัญชีท้ายระเบียบ

1.3.4 การสังกัดและการย้ายสังกัดค่ายมวย¹³

เพื่อให้การสังกัดและการย้ายสังกัดค่ายมวยของนักมวยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย คณะกรรมการกีฬามวยจึงได้ออกระเบียบว่าด้วยการสังกัดและการย้ายสังกัดค่ายมวย พ.ศ. 2544 โดยมีนัยสำคัญในการกำหนดให้นักมวยสังกัดค่ายมวยเพียงค่ายเดียวโดยให้เป็นความตกลงร่วมกันระหว่างหัวหน้าค่ายมวยกับนักมวยและให้ทำเป็นหนังสือสัญญาสังกัดค่ายมวย ลงลายมือชื่อหัวหน้าค่ายมวยกับนักมวยเป็นสำคัญ หากนักมวยยังไม่บรรลุนิติภาวะต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมและให้ผู้แทนโดยชอบธรรมลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในหนังสือสัญญาตามตัวอย่างแบบสัญญาที่ระเบียบกำหนดไว้ และกรณีที่จะต้องมีการซื้อขายหรือรายละเอียดแตกต่างไปจากแบบตัวอย่างที่กำหนดให้กระทำได้โดยไม่ต้องไม่ก่อให้เกิดการได้เปรียบในสิทธิโดยชอบธรรมของนักมวย หรือขัดต่อเจตนารมณ์ของบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

1.3.5 หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการแบ่งและการจ่ายเงินรางวัล¹⁴

ในการแข่งขันกีฬามวยแต่ละครั้งเพื่อให้การแบ่งเงินรางวัลให้แก่ นักมวยเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน คณะกรรมการกีฬามวยจึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการแบ่งและการจ่ายเงินรางวัลให้แก่ นักมวยไว้ดังนี้

การกำหนดรางวัลค่าตอบแทนให้แก่ นักมวยที่ทำการแข่งขันมวยเป็นหน้าที่ของผู้จัดรายการแข่งขันมวย โดยต้องได้รับความเห็นชอบและเป็นความตกลง

¹³ระเบียบคณะกรรมการกีฬามวยว่าด้วยการสังกัดและการย้ายค่ายมวย พ.ศ. 2544.

¹⁴ระเบียบคณะกรรมการกีฬามวยว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการแบ่งและจ่ายเงินรางวัล พ.ศ. 2543.

ร่วมกันระหว่างผู้จัดรายการแข่งขันมวยกับนักมวย หัวหน้าค่ายมวย และ/หรือผู้จัดการ-
นักมวย

การกำหนดเงินรางวัลนักมวยในการแข่งขันกีฬามวยแต่ละครั้งให้
ร่วมกันกำหนดเป็นคราว ๆ ไป โดยคำนึงถึงผลงาน และประวัติของนักมวยตาม
หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1) กรณีเป็นนักมวยที่ประจักษ์ในผลงาน ให้กำหนดเงินรางวัลเพิ่มขึ้น
โดยปกติไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของเงินรางวัลที่นักมวยดังกล่าวนั้น ได้รับจากการแข่งขัน
มวย ครั้งสุดท้าย

2) กรณีเป็นนักมวยซึ่งยังไม่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ หรือเป็นนักมวยที่
ยังไม่เคยทำการแข่งขันมวยในสนามมวยที่ได้รับอนุญาตจัดตั้งจากนายทะเบียนใน
กรุงเทพมหานครมาก่อน ให้กำหนดโดยคำนึงถึงความชอบธรรมและความสามารถของ
นักมวยตามควรแก่กรณี

3) กรณีที่นักมวยซึ่งผู้จัดรายการแข่งขันมวยจะจัดให้แข่งขันมีผลงาน
ลดลงจากมาตรฐานเดิม หรือนักมวยซึ่งไม่ประสบผลชนะจากการแข่งขันมวยครั้งก่อน
หน้านี้ ผู้จัดรายการแข่งขันมวยมีสิทธิกำหนดเงินรางวัลที่จะให้แก่ นักมวยในการแข่งขัน
นั้นลดลงจากอัตราเงินรางวัลครั้งก่อนได้ ทั้งนี้ ไม่เกินร้อยละสิบของเงินรางวัลที่นักมวย
ได้รับในครั้งสุดท้าย

ทรัพย์สินอื่นได้นอกจากเงินรางวัลนักมวยที่ผู้จัดรายการแข่งขันมวยจะ
ให้แก่ นักมวยเป็นพิเศษ ให้เป็นไปความตกลงร่วมกันระหว่างผู้จัดรายการแข่งขันมวยกับ
นักมวย หัวหน้าค่าย และ/หรือผู้จัดการนักมวย

การกำหนดเงินรางวัลนักมวยหรือทรัพย์สินอื่นใดที่จะให้แก่ นักมวยให้
ทำหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อนักมวย หัวหน้าค่ายมวย ผู้จัดการนักมวย และผู้จัด-
รายการแข่งขันมวย ตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด ความตกลงเกี่ยวกับค่าตอบแทน
ในการแข่งขันกีฬามวยแต่ละครั้งให้กระทำก่อนกำหนดการแข่งขัน โดยปกติต้องไม่น้อย
กว่าสิบห้าวัน

ให้ผู้จัดรายการแข่งขันมวยจัดส่งหลักฐานความตกลงเกี่ยวกับเงินรางวัล
พร้อมด้วยใบรายการแข่งขัน เอกสารแสดงเงินรางวัลนักมวยในรายการ

รายได้ค่าผ่านประตูและสิทธิประโยชน์อื่น ๆ (ถ้ามี) ให้แก่นายสนามมวยที่เป็นสนามแข่งขันไม่น้อยกว่า 7 วันทำการ ก่อนกำหนดวันแข่งขันมวยดังกล่าวนั้น

ส่วนแบ่งของเงินรางวัลที่แบ่งให้แก่นักมวย เป็นจำนวนสุทธิซึ่งต้องไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของค่าตอบแทนรวมกันทั้งหมด ที่ผู้จัดรายการแข่งขันมวยตกลงจ่ายให้แก่นักมวย หัวหน้าค่ายมวย และผู้จัดการนักมวย เงินรางวัลจำนวนสุทธิที่จ่ายให้แก่นักมวยตามวรรคหนึ่ง ห้ามมิให้ผู้จัดรายการแข่งขันมวย หัวหน้าค่ายมวย หรือผู้จัดการนักมวย แบ่งปันหรือเบียดบังเงินรางวัลที่นักมวยพึงได้รับไว้เป็นค่าใช้จ่ายอื่นใดทั้งสิ้น ส่วนแบ่งเงินรางวัลหลังจากจ่ายให้แก่นักมวยแล้ว คงเหลือเป็นจำนวนเงินที่จะแบ่งให้ผู้เกี่ยวข้องใดเป็นจำนวนเท่าใดให้หัวหน้าค่าย หรือผู้จัดการนักมวยแล้วแต่กรณี เป็นผู้แบ่งปันตามความตกลง

หัวหน้าค่ายหรือผู้จัดการนักมวยแล้วแต่กรณี จะต้องสอดส่องดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบการฝึกซ้อมของนักมวย ให้มีสมรรถนะและสุขภาพสมบูรณ์ พร้อมทำการแข่งขันมวย ด้วยค่าใช้จ่ายของหัวหน้าค่ายมวยหรือผู้จัดการนักมวยเอง

ผู้จัดรายการแข่งขันมวยต้องจ่ายเงินรางวัลตามความตกลงให้แก่นักมวย โดยตรง ภายในวันที่ทำการแข่งขัน ณ สนามมวยที่จัดการแข่งขัน และให้กระทำการรับ-จ่ายเงินรางวัลต่อนายสนามมวย หรือผู้ที่นายสนามมวย หรือผู้จัดรายการแข่งขันมวยที่ได้รับอนุญาต/มอบหมาย

กรณีที่มีการจ่ายเงินรางวัลนักมวยไม่สามารถดำเนินการได้ภายในกำหนด ผู้จัดรายการแข่งขันมวย และนายสนามมวย ต้องรับผิดชอบความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อนักมวยผู้นั้น และให้ผู้จัดรายการแข่งขันมวย นายสนามมวยดำเนินการให้มีการรับ-จ่ายเงินรางวัลที่นักมวยพึงได้รับให้แล้วเสร็จอย่างช้าภายในวันถัดจากวันแข่งขันนั้น

การรับ-จ่ายเงินรางวัลนักมวย ระหว่างผู้จ่ายกับนักมวยผู้ได้รับให้กระทำโดยเปิดเผย และให้ผู้เกี่ยวข้องกับการรับ-จ่ายเงินรางวัลดังกล่าวนี้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ข้อตกลงใด ๆ เพื่อแบ่งปันทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้แก่นักมวยโดยตรงในการแข่งขันกีฬามวยจากนักมวยให้ตกเป็น โฉม

1.4 พระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อจัดตั้งการกีฬาแห่งประเทศไทยขึ้นแทนองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย และให้การกีฬาแห่งประเทศไทยมีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมการกีฬาและควบคุมการดำเนินการกีฬาได้กว้างขวางและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงยกเลิกพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทยและตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้นใช้บังคับแทน ให้จัดตั้งองค์การขึ้นเรียกว่า การกีฬาแห่งประเทศไทย เรียกโดยย่อว่า กกท. และให้ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า Sports Authority of Thailand เรียกโดยย่อว่า SAT และให้มีตราเครื่องหมายของ กกท. (มาตรา 6) มีฐานะเป็นนิติบุคคล (มาตรา 7) กกท. มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- 1) ส่งเสริมการกีฬา
- 2) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานเกี่ยวกับการกีฬา
- 3) ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำ โครงการ แผนงาน และสถิติเกี่ยวกับการส่งเสริมการกีฬา รวมทั้งประเมินผล
- 4) จัด ช่วยเหลือ แนะนำ และร่วมมือในการจัดและดำเนินการการกีฬา
- 5) ดำ รวบรวม จัดสร้าง และบูรณะสถานที่สำหรับกีฬา
- 6) ติดต่อร่วมมือกับองค์การหรือสมาคมกีฬาทั้งในและนอกราชอาณาจักร
- 7) สอดส่องและควบคุมการดำเนินการการกีฬา
- 8) ประกอบกิจการอื่น ๆ อันเกี่ยวแก่หรือเพื่อประโยชน์ของการกีฬา

(มาตรา 8)

ในการวางนโยบายและควบคุมดูแลกกท. เป็นอำนาจของคณะกรรมการซึ่งตามมาตรา 19 กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ กกท. อำนาจหน้าที่เช่นนี้ให้รวมถึง

- 1) ออกข้อบังคับหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา 8 และมาตรา 9
- 2) ออกข้อบังคับว่าด้วยการประชุมและการดำเนินการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

3) ออกข้อบังคับว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงานของ กกท. และออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานต่าง ๆ ของ กกท.

4) ออกข้อบังคับว่าด้วยการปฏิบัติงานของผู้ว่าการ และการมอบให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนผู้ว่าการ

5) ออกข้อบังคับกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่น ๆ ของพนักงานและลูกจ้าง

6) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือนหรือค่าจ้าง การถอดถอน ระเบียบวินัย การลงโทษ และการอุทธรณ์การลงโทษพนักงานและลูกจ้าง

7) ออกระเบียบว่าด้วยการร้องทุกข์ของพนักงานและลูกจ้าง

8) ออกข้อบังคับว่าด้วยกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของพนักงานและลูกจ้างและครอบครัว โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

9) ออกข้อบังคับว่าด้วยการจ่ายค่าพาหนะ เบี้ยเลี้ยงเดินทางค่าเช่าที่พัก ค่าทำงานล่วงเวลา เบี้ยประชุม และการจ่ายเงินอื่น ๆ

10) ออกระเบียบว่าด้วยเครื่องแบบพนักงานและลูกจ้าง

ด้านการส่งเสริมกีฬา พระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดไว้ในหมวด 7 เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการกีฬา คณะกรรมการมีอำนาจให้ทุนหรือทรัพย์สินช่วยเหลือแก่คณะกรรมการกีฬาจังหวัด สมาคมกีฬา หรือนิติบุคคลอื่นเพื่อใช้ในการส่งเสริมกิจการกีฬาของคณะกรรมการกีฬาจังหวัดสมาคมกีฬา หรือนิติบุคคลนั้นได้ ในการนี้ คณะกรรมการจะกำหนดเงื่อนไขในการให้ไว้ด้วยก็ได้กรณีเห็นเป็นการสมควร คณะกรรมการอาจจัดให้มีกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของนักกีฬา บุคคลในวงการกีฬาที่ได้หลักเกณฑ์การพิจารณา การกำหนดประเภทของผู้ซึ่งพึงได้รับการสงเคราะห์ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา 48)

สมาคมกีฬาใดประสงค์จะรับทุนหรือทรัพย์สินช่วยเหลือตามมาตรา 48 ให้ยื่นคำขอต่อ กกท. ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่คณะกรรมการกำหนด พร้อมด้วยโครงการการกีฬาที่ขอรับการช่วยเหลือ (มาตรา 49)

ด้านการควบคุมการกีฬา พระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดไว้ในหมวด 8 สมาคมใดซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวกับการกีฬาหรือการส่งเสริมการกีฬาโดยตรง ต้องได้รับอนุญาตจาก กกท. จึงจะดำเนินการจัดตั้งตามกฎหมายได้ การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา 53)

ห้ามมิให้คณะบุคคลหรือบุคคลใดใช้คำว่า “แห่งประเทศไทย” หรือมีอักษรหรือเครื่องหมายใด แสดงว่าเป็นสมาคม สโมสร หรือคณะบุคคล ซึ่งมีกิจกรรมเกี่ยวกับกีฬาในนามของชาติหรือประเทศไทย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจาก กกท.

ห้ามมิให้คณะบุคคลหรือบุคคลใดเข้าร่วมการแข่งขันหรือส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา หรือจัดหรือร่วมในการจัดให้มีการแข่งขันกีฬาโดยแสดงว่าเป็นการแข่งขันกีฬาหรือจัดการแข่งขันกีฬาในนามของชาติหรือประเทศไทย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจาก กกท.

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา 59)

ผู้ใดโฆษณา ชีวชน หรือจัดการให้คณะบุคคลหรือบุคคลใดเข้าเป็นสมาชิกหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุนการดำรงอยู่ของสมาคมใดซึ่งยังมิได้รับอนุญาตจาก กกท. ตามมาตรา 53 หรือซึ่ง กกท. ได้เพิกถอนการอนุญาตที่ให้ไว้ตามมาตรา 53 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ (มาตรา 61)

ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 59 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ (มาตรา 62)

ด้านกีฬามวย ปัจจุบันมีสมาคมมวยที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา 53 และมาตรา 59 และตามมาตรา 53 รวมทั้งหมด 5 สมาคม ได้แก่¹⁵

¹⁵การกีฬาแห่งประเทศไทย, การขออนุญาตจัดตั้งสมาคม [Online], available URL: <http://www3.sat.or.th/organization/allow.asp>, 2552 (สิงหาคม, 25).

1) สมาคมกีฬามวยอาชีพแห่งประเทศไทย (สมท.) เลขที่ 013/2536 เมื่อวันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2536

2) สมาคมมวยไทยสมัครเล่นแห่งประเทศไทย (สมทท.) เลขที่ 001/2548 เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 เดิมเป็นสมาคมมวยไทยแห่งประเทศไทย ต่อมาได้ถูกเพิกถอน

3) สมาคมมวยสากลสมัครเล่นแห่งประเทศไทย (สม.สท.) เลขที่ 014/2531 เมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2531

สมาคมมวยที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา 53 ได้แก่

1) สมาคมมวยระหว่างประเทศ เลขที่ 025/2531 ได้รับอนุญาตเมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2531

2) สมาคมมวยไทยระหว่างประเทศ เลขที่ 024/2531 ได้รับอนุญาตเมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2531

สมาคมมวยสามารถขอรับทุนหรือทรัพย์สินช่วยเหลือได้ โดยยื่นคำขอต่อ กกท. ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่คณะกรรมการกำหนด พร้อมด้วยโครงการ การกีฬาที่ขอรับการช่วยเหลือตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 49

นอกจากการรวมตัวกันเป็นสมาคมมวยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว บุคคลที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวยได้มีความพยายามที่จะผลักดันให้กีฬามวยได้เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับในระดับสากล จึงมีการจัดตั้งองค์กรเกี่ยวกับกีฬามวยอื่น ๆ ในระดับสากล อีกรหลายองค์กร อาทิ

1) สหพันธ์มวยไทยสมัครเล่นแห่งเอเชีย¹⁶

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการสมาคมมวยไทยสมัครเล่นแห่งประเทศไทยในการส่งเสริมสนับสนุนและจรรโลงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ ประเพณีศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวที่เรียกว่า “มวยไทย” ให้คงไว้เป็นมรดกของชาติและของโลกสืบไป จึงต้องมีการผลักดันมวยไทยให้ขยายออกสู่โลกภายนอก ในฐานะกีฬาแห่งประชาคมโลก ทั้งนี้เพื่อการยอมรับของสหพันธ์กีฬาซีเกมส์ สหพันธ์กีฬา

¹⁶ประเสริฐ ทัพเสน, เรื่องเดียวกัน, หน้า 57.

เอเชียนเกมส์ สภากีฬาโอลิมปิกแห่งเอเชีย และคณะกรรมการโอลิมปิกสากล ซึ่งเป็น
 กรณีกการเปิดตัวเพื่อก้าวไปเป็นอีกหนึ่งประเภทกีฬาในซีเกมส์ เอเชียนเกมส์โอลิมปิก-
 เกมส์ สมาคมมวยไทยสมัครเล่นแห่งประเทศไทยจึงได้แสดงบทบาทนำในเวทีโลก
 ด้วยการเชิญชวนประเทศสมาชิกสหพันธ์กีฬาสีเกมส์ และสหพันธ์เอเชียนเกมส์ เข้าร่วม
 ประชุมเพื่อให้สัตยาบันร่วมกันในการจัดตั้งสหพันธ์มวยไทยสมัครเล่นแห่งเอเชีย
 (Federation of Amateur Muaythai of Asia--FAMA) ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2531 เพื่อให้เป็น
 องค์กรสนับสนุนและรับรองการแข่งขันมวยไทยระดับนานาชาติ ทั้งซีเกมส์และ
 เอเชียนเกมส์ รวมทั้งการแข่งขันมวยไทยสมัครเล่นชิงชนะเลิศแห่งเอเชีย และการแข่งขัน
 มวยไทยสมัครเล่นชิงชนะเลิศนานาชาติด้วย โดยมีสมาชิกในระยะแรก ๆ มากกว่า
 10 ประเทศ ก่อนจะขยายตัวเป็น 25 ประเทศ ในเวลาต่อมา

2) สหพันธ์มวยไทยสมัครเล่นนานาชาติ

ภายหลังการจัดตั้งสหพันธ์มวยไทยสมัครเล่นแห่งเอเชียแล้ว ประเทศไทย
 ได้รับการจ้องมองจากกลุ่มประเทศในกลุ่มประเทศในทวีปยุโรป อเมริกาเหนือ อเมริกา-
 ได้ และแอฟริกา รวมทั้งกลุ่มประเทศในโซนเอเชียด้วยว่า มวยไทยกำลังจำกัดขอบเขต
 ของตัวเองอยู่เฉพาะในเฉพาะในทวีปเอเชีย เพื่อการแข่งขันซีเกมส์ และเอเชียนเกมส์เป็น
 การยากที่จะก้าวไปสู่ระดับนานาชาติ และโอลิมปิกเกมส์ ซึ่งมีข้อกำหนดอยู่ว่าการ
 แข่งขันระดับนั้นต้องมีกลุ่มประเทศจาก 5 ทวีป เข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์กรที่จัดตั้ง
 เพื่อควบคุมและจัดการบริหารในระดับโลกโดยเฉพาะ

เพื่อเป็นการตอบสนองความประสงค์ของกลุ่มประเทศในยุโรป อเมริกา-
 เหนือ อเมริกาใต้ และแอฟริกา รวมทั้งกลุ่มประเทศในโซนเอเชีย สมาคมมวยไทย
 สมัครเล่นแห่งประเทศไทยจึงได้แสดงบทบาทในฐานะแกนนำอีกครั้งหนึ่งด้วยการ
 เชิญชวน ผู้แทนสหพันธ์สมาคมและสโมสรมวยสมัครเล่นของประเทศต่าง ๆ จาก 5 ทวีป
 ดังกล่าว ประชุมเพื่อให้สัตยาบันในการจัดตั้งสหพันธ์มวยไทยสมัครเล่นนานาชาติ
 (International Federation of Muaythai Amateur--IFMA) ขึ้นมาตั้งแต่ปี 2536 จนถึง
 ขณะนี้มีสมาชิกจากทั่วโลกมากกว่า 80 ประเทศแล้ว

3) สภามวยไทยโลก

ตั้งแต่ช่วงปลายทศวรรษที่ 2490 มวยไทยได้รับการเผยแพร่ไปสู่ต่างประเทศในลักษณะการนำเสนอโดยคนไทย และการลอกเลียนรูปแบบ โดยชาวต่างประเทศ ทำให้เกิดความเสียหายต่อศิลปวัฒนธรรมประเพณีศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวของชาติมาตลอด โดยเฉพาะในช่วงตั้งแต่ พ.ศ. 2510 เป็นต้นมา ศิลปะการต่อสู้ของไทยได้ ถูกบิดเบือนไปโดยชาวญี่ปุ่นแล้วเรียกชื่อใหม่ว่าเป็นการต่อสู้แบบ “คิกบ็อกซิ่ง” ทำให้เกิดผลกระทบในวงกว้าง ทั้งในด้านเอกลักษณ์ กติกาการตัดสิน และระเบียบปฏิบัติก่อนการแข่งขัน ซึ่งหมายถึงพิธีการต่าง ๆ นับแต่การสวมมงคล การไหว้ครูและอื่น ๆ ที่เป็นประเพณีปฏิบัติ ทั้งนี้รวมทั้งการใช้ดนตรี เป่ากลอง ประกอบการแข่งขันด้วย หลังจากนั้นการดำเนินธุรกิจมวยไทยก็ดำเนินการไปในลักษณะเปิดกว้างและไม่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลขององค์กรใดรวมทั้งการกีฬาแห่งประเทศไทยด้วย

ดังนั้น เพื่อขจัดปัญหาความเสียหายที่มีแนวโน้มว่าจะมีความรุนแรงยิ่งขึ้น ทางสภามวยไทยที่ลุมพินีและบุคคลในวงการมวยไทย จึงได้ดำเนินการจัดตั้งองค์กรกีฬาขึ้นมาเรียกว่า “สภามวยไทยโลก” กำหนดกรอบและทิศทางในการส่งเสริมกีฬามวยไทยอย่างเป็นระบบโดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- (1) เพื่อปกป้องและผดุงรักษาไว้ซึ่งศิลปะมวยไทย อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ล้ำค่าของไทยไว้ให้เป็นของประเทศไทยตลอดไป
- (2) เพื่อเป็นศูนย์รวมของวงการมวยไทย ในการเผยแพร่ศิลปะมวยไทยให้กว้างขวางยิ่ง ๆ ขึ้นไปทั่วโลกอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับของผู้สนใจทั่วไป
- (3) เพื่อสนับสนุนการจัดการแข่งขันมวยไทยให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมายกติกา มารยาท
- (4) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เกี่ยวข้องในวงการมวยไทยได้มีอาชีพที่กว้างขวางและมั่นคงตลอดไป

คณะผู้ก่อตั้งได้ประสานงานกับการกีฬาแห่งประเทศไทย เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ทางกฎหมาย แต่พบว่าการจัดตั้งองค์กรกีฬาตามกฎหมายไม่ว่าจะเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย

พ.ศ. 2528 แล้วแต่มีข้อจำกัดในการบริหารซึ่งกำหนดไว้เป็นการเฉพาะให้บุคคลสัญชาติไทยเท่านั้น เป็นกรรมการสมาคมหรือองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ทำให้สมาคมมวยไทยโลกที่กำลังดำเนินการจัดตั้งขาดคุณสมบัติการเป็นองค์กรระหว่างประเทศที่จะต้องมีผู้แทนจากประเทศต่าง ๆ เข้าร่วมเป็นกรรมการบริหารด้วย คณะผู้ก่อตั้งจึงต้องนำเสนอเรื่องการจัดตั้งผ่านสภาผู้แทนราษฎร เพื่อรับการพิจารณาสนับสนุน ก่อนที่จะนำบรรจุเป็นระเบียบวาระเข้าสู่การประชุมคณะรัฐมนตรี เพื่อรับทราบและเห็นชอบการจัดตั้ง ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้มีการจัดตั้งสมาคมมวยไทยโลกขึ้นในประเทศไทย เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2538 โดยการดำเนินงานและการนำเสนอของการกีฬาแห่งประเทศไทย เพื่อทำหน้าที่เป็นองค์กรส่งเสริม เผยแพร่ และอนุรักษ์มวยไทยให้เป็นสมบัติของชาติไทย ตลอดจนเป็นองค์กรกลางในการปกป้องและสนับสนุนให้ศิลปะประจำชาติไทยเป็นมวยไทยระดับโลกที่แท้จริงนั้นสมาคมมวยไทยโลก (The World Muaythai Council--WMC) ได้ดำเนินการเพื่อบรรลุภารกิจตามนโยบายของภาครัฐมาโดยตลอด ปัจจุบันมีสมาชิก 110 ประเทศ ภารกิจหลักของสมาคมมวยไทยโลก คือ การส่งเสริมเผยแพร่ในด้านการฝึกสอน และการกำหนดระเบียบควบคุมการแข่งขันในทุกประเทศทั่วโลก เพื่อให้ดำรงไว้ซึ่งศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวต้นแบบภายใต้กติกามาตรฐานที่ประกาศใช้โดยคณะกรรมการกีฬามวยตามพระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. 2542 และได้ดำเนินการกิจร่วมกับสหพันธ์มวยไทยสมัครเล่นนานาชาติ (International Federation of Muaythai Amateur--IFMA) ซึ่งเป็นองค์กรที่ควบคุมกีฬามวยไทยสมัครเล่นนานาชาติ และมีสมาชิกอยู่ทั่วโลกเช่นกัน เพื่อร่วมผลักดันมวยไทยให้เข้าไปสู่การยอมรับจากภาคประชากรทั่วไป และจากองค์กรนานาชาติระดับสูงที่ทำหน้าที่ส่งเสริม และรับรองกีฬาแต่ละประเภทที่เป็นกีฬาสากลในการแข่งขันกีฬา Sea Games, Asian Games, World Games และ Olympic Games

อย่างไรก็ดี องค์กรกีฬามวยต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิทธิในหลักประกันเพื่อการดำรงชีพเมื่อพ้นภาวะการทำงานของนักมวยไว้แต่อย่างใด คงมีเฉพาะกฎและกติกาทั่วไปเกี่ยวกับการแข่งขันชกมวยเท่านั้น

1.5 พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ที่จะนำมากล่าวในที่นี้ประกอบด้วย หลักการและความเป็นมา ขอบเขตการใช้บังคับกฎหมายประกันสังคม ผู้ประกันตน หน้าที่ของนายจ้าง เงินสมทบ ประโยชน์ทดแทน และประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนโดยสมัครใจตามมาตรา 40 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.5.1 หลักการและความเป็นมา

การประกันสังคมเป็นโครงการบริหารทางสังคมในระยะยาวอีกระบบหนึ่งที่รัฐเป็นผู้ดำเนินการจัดขึ้น ด้วยการให้ประชาชนผู้มีรายได้แต่ละคนได้มีส่วนช่วยตนเองหรือครอบครัว โดยร่วมกันเสี่ยงภัยหรือช่วยเหลือบำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อน ซึ่งกันและกันระหว่างผู้มีรายได้ในสังคม ด้วยการออกเงินสมทบเข้ากองทุนเรียกว่า “กองทุนประกันสังคม” โดยมีนายจ้างลูกจ้าง และในบางประเทศมีรัฐบาลร่วมออกเงินสมทบเข้ากองทุนนี้ด้วย การประกันสังคมที่ประเทศต่าง ๆ ใช้อยู่ในปัจจุบันต่างมีหลักการในลักษณะเดียวกัน

กองทุนนี้จะจ่ายประโยชน์ทดแทนให้แก่ผู้ส่งเงินสมทบเมื่อเกิดความเสี่ยง เช่น เจ็บป่วย คลอดบุตร ว่างาน ชราภาพ เป็นต้น การประกันสังคมจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่ยึดหลักการพึ่งตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันของประชาชน โดยมีความมุ่งหมายที่จะเป็นหลักการพึ่งตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันของประชาชนเป็นหลักประกันและคุ้มครองความเป็นอยู่ของประชาชน ให้มีความมั่นคงในการดำรงชีวิต แม้มีเหตุการณ์ที่ทำให้ต้องขาดแคลนรายได้ ก็สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างปกติสุข

องค์การแรงงานระหว่างประเทศ หรือ ILO (1989) ได้กำหนดหลักการของการประกันสังคม ไว้ดังนี้

การประกันสังคมจะมีการบริหารทางการเงินโดยวิธีการจัดเก็บเงินสมทบ ซึ่งโดยปกติมักมาจาก การสมทบของนายจ้างและลูกจ้าง ทั้งนี้รัฐจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการจ่ายเงินสมทบหรือเงินอุดหนุนอื่น ๆ ด้วยหรือไม่ก็ได้

การเข้ามามีส่วนร่วมในการประกันสังคมนั้นจะเป็นลักษณะของการบังคับซึ่งมีข้อยกเว้นน้อยมาก เงินสมทบที่จ่ายมานั้นจะจัดตั้งเป็นกองทุนพิเศษ ซึ่งต้อง

นำไปจ่ายเป็นประโยชน์ทดแทนตามที่กำหนด และนำไปใช้ในการบริหาร ส่วนเกินของเงินสมทบจะนำไปลงทุนเพื่อให้กองทุนมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้น

สิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนขึ้นอยู่กับรายได้จ่ายเงินสมทบ ที่เป็นไปตามเงื่อนไข โดยไม่ต้องมีการตรวจสอบความจำเป็น หรือการตรวจสอบรายได้แต่อย่างใด

อัตราเงินสมทบและอัตราประโยชน์ทดแทนจะมีความสัมพันธ์กับรายได้ของผู้ประกันตน

การประกันสังคมกรณีเจ็บป่วยจากการทำงาน โดยทั่วไปจะมาจากการสนับสนุนทางการเงินจากนายจ้างแต่เพียงผู้เดียว โดยอาจมีรัฐช่วยจ่ายเงินอุดหนุนการประกันสังคมเป็นเรื่องสำคัญที่รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ในโลกส่วนใหญ่เน้นระบบประกันสังคมไปใช้ ในการให้หลักประกันชีวิตแก่ประชาชนของตนตั้งแต่เกิดจนตาย หลักประกันสังคมมีคุณลักษณะ ดังนี้

เป็นระบบของการเฉลี่ยทุกข์-เฉลี่ยสุขซึ่งกันและกันระหว่างมวลสมาชิก ซึ่งโดยทั่วไปรัฐบาลของทุกประเทศจะให้ความสำคัญแก่บุคคลที่ทำงานมีรายได้ และ อยู่ในระบบแรงงานก่อนและจะขยายความคุ้มครองไปสู่ผู้ทำงานที่มีรายได้นอกระบบ การจ้างงานปกติ ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มที่เรียกว่าแรงงานนอกระบบ

เงินสมทบที่เก็บไปนั้นจะสะสมเป็นกองทุนซึ่งจะให้สิทธิประโยชน์เฉพาะกับบุคคลที่ส่งเงินสมทบ ซึ่งประเทศไทยเรียกว่า ผู้ประกันตนเท่านั้น การเก็บเงินสมทบซึ่งถือว่าเป็นภาษีพิเศษ ซึ่งจะเก็บจากบุคคลที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น ทั้งนี้ความสำเร็จประการหนึ่งของการประกันสังคม ก็คือ เป้าหมายหลักที่จะทำให้เกิดการประกันสังคมสามารถครอบคลุมทุกตัวบุคคลของประชาชนในชาติ (Universal Coverage) ได้ในอนาคต

อนุสัญญาที่ 102 ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ กำหนดสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานของการประกันสังคมไว้ 9 ประการ คือ กรณีเจ็บป่วย กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ กรณีตาย กรณีสงเคราะห์ครอบครัว กรณีชราภาพ กรณีว่างงาน การดูแลผู้ที่ขาดการอุปการะ และกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันเนื่องมาจากการทำงาน

สำหรับประเทศไทยได้จัดการดำเนินการระบบประกันสังคมเป็น
2 กองทุน คือ กองทุนประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทน

1.5.2 ขอบเขตการใช้บังคับกฎหมายประกันสังคม

กฎหมายประกันสังคม เป็นกฎหมายที่กำหนดการให้หลักประกันแก่
บุคคลในสังคมที่มีปัญหา หรือความเดือดร้อนทางด้านการเงิน เนื่องจากการประสบ
เคราะห์ภัย หรือมีเหตุการณ์อันทำให้เกิดปัญหาในการดำรงชีพ ซึ่งต้องการได้รับความ
ช่วยเหลือ ในลักษณะเฉลี่ยความเสี่ยง เฉลี่ยทุกข์สุขร่วมกันระหว่างประโยชน์ในสังคม
โดยการรวบรวมเงินเข้าเป็นกองทุนและจ่ายช่วยเหลือ นั่นก็คือ ผู้ที่ส่งเงินสมทบเข้า
กองทุนที่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอันก่อให้เกิดสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครอง¹⁷

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ได้กำหนดให้สถานประกอบ
กิจการที่มีลูกจ้างรวมกันตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป และนายจ้างของสถานประกอบกิจการนั้น
ต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายดังกล่าว แต่เมื่อพ้นกำหนด 3 ปี นับแต่วันที่กฎหมายนี้
ใช้บังคับ คือนับแต่วันที่ 2 กันยายน 2533 กฎหมายฉบับนี้ก็จะใช้บังคับขยายไปยังกิจการ
ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 10 คนขึ้นไปด้วย (มาตรา 103) และเมื่อต่อมาภายหลังกิจการของนายจ้าง
มีจำนวนลูกจ้างลดลงเหลือไม่ถึงจำนวนที่กฎหมายกำหนด กิจการดังกล่าวก็ยังคงอยู่
ภายใต้กฎหมายนี้ต่อไป จนกว่าจะเลิกกิจการ ลูกจ้างที่ทำงานในกิจการดังกล่าวซึ่งอยู่
ฐานะเป็นผู้ประกันตนมาตั้งแต่แรกก็ยังคงเป็นผู้ประกันตนต่อไปจนกว่าจะพ้นสภาพการ
เป็นลูกจ้าง และลูกจ้างที่เข้าทำงานใหม่ก็ต้องเป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายนี้ด้วย แม้ว่า
จำนวนลูกจ้างรวมทั้งเก่าและใหม่แล้วจะไม่ถึง 20 คนก็ตาม (มาตรา 43)

บุคคลหรือกิจการที่กฎหมายประกันสังคมไม่ใช้บังคับกำหนดไว้ใน
มาตรา 4 ดังนี้

- 1) ข้าราชการ และลูกจ้างประจำของหน่วยราชการส่วนกลาง
ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น
- 2) ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

¹⁷เกษมสันต์ วิลาวรรณ, คำอธิบายกฎหมายแรงงาน, พิมพ์ครั้งที่ 13 (กรุงเทพ-
มหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2552), หน้า 12.

3) ลูกจ้างของนายจ้างที่มีสำนักงานในประเทศและไปประจำทำงานในต่างประเทศ

4) ครูหรือครูใหญ่ของโรงเรียนเอกชน

5) นักเรียน นักเรียนพยาบาล นิสิตหรือนักศึกษา หรือแพทย์ฝึกหัด ซึ่งเป็นลูกจ้างของโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย หรือโรงพยาบาล

6) ลูกจ้างงานบ้านอันมิได้มีการประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย

7) กิจการหรือลูกจ้างอื่นตามพระราชกฤษฎีกา¹⁸

1.5.3 ผู้ประกันตน

ลูกจ้างซึ่งมีฐานะเป็นผู้ประกันตน ก็คือ บุคคลที่สมัครเข้าทำงานในสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างรวมกันตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป โดยกฎหมายประกันสังคม บังคับให้ลูกจ้างดังกล่าวต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม ซึ่งนายจ้างจะเป็นผู้หักเงินค่าจ้างทุกครั้งที่มีการจ่ายค่าจ้างและนำส่งเข้ากองทุนประกันสังคมเป็นเงินสมทบส่วนของลูกจ้าง

ส่วนผู้ประกอบอาชีพอิสระและบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ลูกจ้างอาจสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนได้ โดยแสดงความจำนงต่อสำนักงานประกันสังคม บุคคลอื่นใดซึ่งมิใช่ลูกจ้างตามมาตรา 33 จะสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัตินี้ก็ไม่ได้ โดยให้แสดงความจำนงต่อสำนักงาน

หลักเกณฑ์ และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทนที่จะได้รับตามมาตรา 54 ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา (มาตรา 40)

ส่วนผู้ใดเคยเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 33 โดยจ่ายเงินสมทบมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสิบสองเดือน และต่อมาความเป็นผู้ประกันตนได้สิ้นสุดลงตามมาตรา 38 (2)

¹⁸ได้แก่ ลูกจ้างของสภาอากาศไทย ลูกจ้างและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างของกิจการเพาะปลูกประมง ป่าไม้ และเลี้ยงสัตว์ ซึ่งมีใช้ลูกจ้างตลอดปี และไม่มีงานลักษณะอื่นรวมอยู่ด้วย และลูกจ้างในงานลักษณะเป็นครั้งคราว เป็นการจร หรือเป็นไปตามฤดูกาล

ถ้าผู้นั้นประสงค์จะเป็นผู้ประกันตนต่อไป ให้แสดงความจำนงต่อสำนักงานตามระเบียบที่เลขาธิการกำหนด ภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตน

จำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบที่ผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่งต้องส่งเข้ากองทุนตามมาตรา 46 วรรคสอง ให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจในขณะนั้นด้วย

ให้ผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่งนำส่งเงินสมทบเข้ากองทุนเดือนละครั้ง ภายในวันที่สิบห้าของเดือนถัดไป

ผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่งซึ่งไม่ส่งเงินสมทบ หรือส่งไม่ครบจำนวน ภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคสาม ต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบที่ยังมิได้นำส่ง หรือของจำนวนเงินสมทบที่ยังขาดอยู่นับแต่วันถัดจากวันที่ต้องนำส่งเงินสมทบ สำหรับเศษของเดือนถ้าถึงสิบห้าวันหรือกว่านั้นให้นับเป็นหนึ่งเดือนถ้าน้อยกว่านั้นให้ปัดทิ้ง (มาตรา 39)

1.5.4 หน้าที่ของนายจ้าง

นายจ้าง หมายถึง ผู้ซึ่งรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้าง และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้างในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคล เช่น บริษัทจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนต่าง ๆ นายจ้างหมายความรวมถึงผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล และ ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลให้ทำการแทนด้วย นอกจากนั้นผู้ประกอบกิจการที่จ้างโดยวิธีเหมาค่าแรงมอบให้แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดรับช่วงไปควบคุมดูแลการทำงานและรับผิดชอบจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างอีกทอดหนึ่ง หรือมอบหมายให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้จัดการหาลูกจ้างมาทำงาน อันมิใช่การประกอบธุรกิจจัดหางาน โดยการทำงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดในกระบวนการผลิตหรือธุรกิจซึ่งกระทำในสถานประกอบกิจการ หรือสถานที่ทำงานของผู้ประกอบกิจการ และเครื่องมือสำคัญสำหรับใช้งาน ผู้ประกอบกิจการเป็นผู้จัดหาลูกจ้างกฎหมายกำหนดให้มีฐานะเป็นนายจ้างด้วย (มาตรา 35)

พระราชบัญญัตินี้ ได้กำหนดให้นายจ้างต้องมีหน้าที่ดังนี้

1) ยื่นแบบรายการแสดงรายชื่อลูกจ้าง อัตราค่าจ้าง เลขประจำตัวประชาชนของลูกจ้าง จำนวนลูกจ้างชาย-หญิง จำนวนรวมของลูกจ้าง (กรณีมี

ลูกจ้างประจำทำงานห้องที่อื่นนอกจากสำนักงานใหญ่ นายจ้างต้องแยกรายชื่อลูกจ้างตามห้องที่ที่ลูกจ้างทำงานด้วย) โดยกรอกข้อความในแบบ สปส. 1-02 แล้ว ยื่นต่อสำนักงานประกันสังคมภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ลูกจ้างนั้นเป็นผู้ประกันตน (มาตรา 34) และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลเกี่ยวกับข้อความในแบบรายการที่ได้ยื่นไว้ นายจ้างก็ต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อสำนักงานประกันสังคมขอเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ทราบการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว (มาตรา 44)

นอกจากนั้นนายจ้างต้องยื่นแบบลงทะเบียนนายจ้าง พร้อมกับการยื่นแบบรายการแสดงรายชื่อบุคคลจ้างด้วยตามแบบ สปส. 1-01 เมื่อยื่นแบบ สปส. 1-01 และ สปส. 1-02 แล้ว สำนักงานประกันสังคมก็จะออกหนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนประกันสังคมให้แก่ นายจ้างและออกบัตรประกันสังคมให้แก่ลูกจ้าง (มาตรา 36) กรณีฝ่าฝืนหน้าที่นี้โดยเจตนาหรือกรอกข้อความอันเป็นเท็จ นายจ้างมีความรับผิดชอบระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 30,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้าเป็นความผิดต่อเนื่อง จะมีโทษปรับอีกวันละไม่เกิน 5,000 บาท ตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืน (มาตรา 96)

2) จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมร่วมกับผู้ประกันตนหรือลูกจ้างและรัฐบาลฝ่ายละเท่า ๆ กัน ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่เกินร้อยละ 1.5 ของค่าจ้างสำหรับการประกัน กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยนอกงาน คลอดบุตร ทูพพลภาพ และตาย ไม่เกินร้อยละ 3 สำหรับการประกันกรณีสงเคราะห์บุตรและชราภาพ และไม่เกินร้อยละ 5 สำหรับกรณีประกันการว่างงาน (มาตรา 46) โดยการคำนวณเงินสมทบให้คำนวณค่าจ้างเป็นรายวัน หากลูกจ้างรายใดมีค่าจ้างเกินวันละ 500 บาท ก็ให้คิดค่าจ้างสูงสุดเพียงวันละ 500 บาท ถ้าลูกจ้างทำงานกับนายจ้างหลายราย นายจ้างแต่ละรายต้องจ่ายเงินสมทบตามอัตราค่าจ้างที่จ่ายให้แก่ลูกจ้างของตน โดยเป็นหน้าที่ของนายจ้างทุกรายที่ต้องทำแยกต่างหากจากกันนอกจากนั้นกรณีมีการจ้างเหมาช่วง ผู้รับเหมาช่วงถัดขึ้นไปจากนายจ้างและผู้รับเหมาชั้นต้นต้องร่วมรับผิดชอบกับนายจ้างในเงินสมทบซึ่งนายจ้างมีหน้าที่ต้องจ่ายด้วย (มาตรา 52)

3) หักค่าจ้างของผู้ประกันตนที่เป็นลูกจ้างตามจำนวนที่จะต้องเป็นเงินสมทบในส่วน of ลูกจ้างและนำส่งสำนักงานประกันสังคมภายในวันที่ 15 ของเดือนถัด

จากเดือนที่มีการหักเงินสมทบ (มาตรา 47) พร้อมยื่นแบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบ กรณีที่นายจ้างไม่นำส่งหรือนำส่งล่าช้าก็ไม่ใช่การตัดสิทธิของลูกจ้าง ซึ่งเป็นผู้ประกันตนที่จะพึงได้รับความช่วยเหลือจากกองทุนประกันสังคมในรูปของประโยชน์ทดแทน โดยถือเสมือนหนึ่งว่าผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบแล้ว นายจ้างที่ฝ่าฝืนหน้าที่จ่ายเงินสมทบหรือไม่นำส่งเงินสมทบ มีความรับผิดในเงินเพิ่มอัตราร้อยละ 2 ต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบที่ยังไม่ได้นำส่งหรือที่ยังขาดอยู่ นับจากวันที่ต้องนำส่ง শেষของเดือนถ้าถึง 15 วันหรือกว่านั้น ให้นับเป็นหนึ่งเดือน ถ้าน้อยกว่าก็ให้ปัดทิ้ง (มาตรา 49)

4) จัดให้มีทะเบียนผู้ประกันตนและเก็บรักษาไว้ ณ สถานที่ทำงานของนายจ้างสำหรับให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถตรวจควบคุมได้ (มาตรา 85) ถ้านายจ้างฝ่าฝืนหน้าที่นี้มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 99) กรณีนายจ้างเป็นนิติบุคคล และนิติบุคคลกระทำความผิดและถูกลงโทษตามกฎหมายประกันสังคมดังกล่าว กฎหมายให้ถือว่าผู้แทนนิติบุคคลกรรมการทุกคนและผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นต้องระวางโทษเช่นเดียวกับนิติบุคคลนั้นด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดนั้น หรือได้จัดการตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดนั้นแล้ว (มาตรา 101)

1.5.5 เงินสมทบ

เงินสมทบ หมายถึง เงินที่นายจ้าง ลูกจ้าง และรัฐบาล หรือเงินที่ผู้ประกันตนและรัฐบาลร่วมกันจ่ายสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม เพื่อจ่ายเป็นประโยชน์ทดแทนให้แก่ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิรับประโยชน์ทดแทน เมื่อเกิดเคราะห์ภัยหรือประสบความเดือดร้อนและเข้าเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนด โดยอัตราเงินสมทบในปัจจุบันเป็นดังที่กล่าวมาแล้วในหน้าที่จ่ายเงินสมทบของนายจ้าง แต่นายจ้างที่จัดสวัสดิการให้แก่ ลูกจ้างสูงกว่าที่กฎหมายกำหนด สามารถขอลดส่วนอัตราเงินสมทบได้ทั้งของนายจ้างและลูกจ้าง โดยนำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน สัญญาจ้างแรงงาน หรือข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง ซึ่งกำหนดให้สวัสดิการที่สูงกว่านั้นไปแสดงต่อคณะกรรมการประกันสังคม โดยมีหลักเกณฑ์การขอลดส่วนอัตราเงินสมทบดังนี้

1) นายจ้างได้จัดสวัสดิการเกี่ยวกับการประกันอันตรายหรือเจ็บป่วย
นอกรงาน หรือทุพพลภาพ หรือตาย หรือคลอดบุตร หรือสงเคราะห์บุตร หรือชราภาพ
หรือว่างงานให้แก่ลูกจ้างไว้แล้ว

2) เป็นการจัดสวัสดิการไว้ก่อนวันที่กฎหมายประกันสังคมฉบับ
ปัจจุบันใช้บังคับ

3) สวัสดิการที่จัดไว้ให้นั้นให้ประโยชน์แก่ลูกจ้างสูงกว่าประโยชน์
ทดแทนที่ลูกจ้างมีสิทธิตามกฎหมายประกันสังคม

4) ต้องระบุให้สวัสดิการดังกล่าวไว้ในระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการ
ทำงาน สัญญาจ้างแรงงานหรือข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างเมื่อมีการนำส่งเงินสมทบ
เรียบร้อยแล้ว ผู้ประกันตนมีสิทธินำจำนวนเงินสมทบที่จ่ายไปนั้นมาหักลดหย่อนในการ
คำนวณภาษีเงินได้และนายจ้างก็สามารถนำจำนวนเงินสมทบที่ตนจ่ายมาหักเป็น
ค่าใช้จ่าย หรือ รายจ่ายของนายจ้างก่อนนำมาคำนวณภาษีได้

1.5.6 ประโยชน์ทดแทน

ประโยชน์ทดแทน หมายถึง ความช่วยเหลือที่ให้แก่ผู้ประกันตน หรือ
ผู้มีสิทธิ เมื่อผู้ประกันตนประสบเคราะห์ภัยหรือเดือดร้อน และปฏิบัติตามเงื่อนไขที่
กฎหมายกำหนดแล้ว

เงื่อนไขของสิทธิรับประโยชน์ทดแทนที่กฎหมายกำหนด มีดังนี้

1) เงื่อนไขเกี่ยวกับระยะเวลาการจ่ายเงินสมทบ

(1) ประกันอันตรายเพื่อเจ็บป่วยนอกรงาน ต้องจ่ายมาแล้วไม่น้อยกว่า
90 วัน ภายในระยะเวลา 15 เดือน ก่อนรับบริการทางการแพทย์

(2) คลอดบุตร ต้องจ่ายมาแล้วไม่น้อยกว่า 210 วัน ภายในระยะเวลา
15 เดือน ก่อนรับบริการทางการแพทย์

(3) ทุพพลภาพ ต้องจ่ายมาแล้วไม่น้อยกว่า 90 วัน ภายในระยะเวลา
15 เดือน ก่อนทุพพลภาพ

(4) ตาย ต้องจ่ายมาแล้วไม่น้อยกว่า 30 วัน ภายในระยะเวลา 6 เดือน
ก่อนตาย

(5) สงเคราะห์บุตร ต้องจ่ายมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

(6) ชราภาพ ต้องจำมาแล้วไม่น้อยกว่า 15 ปี ไม่ว่าระยะเวลานั้นจะติดต่อกันหรือไม่

(7) ว่างาน ต้องจำมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน ภายในระยะเวลา 15 ปี ก่อนว่างงาน

2) เงื่อนไขอื่น ๆ

(1) คลอดบุตร มีสิทธิรับประโยชน์ทดแทนไม่เกิน 2 ครั้ง สำหรับผู้ประกันตนหรือคู่สมรส

(2) สงเคราะห์บุตร มีสิทธิรับประโยชน์ทดแทนสำหรับจำนวนบุตรไม่เกิน 2 คน

(3) ชราภาพ ผู้ประกันตนต้องมีอายุครบ 55 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป

(4) ว่างาน ผู้ประกันตนต้องมีความสามารถในการทำงาน พร้อมทั้งจะทำงานที่เหมาะสมตามที่จัดหาให้หรือไม่ปฏิเสธการฝึกงาน และได้ขึ้นทะเบียนไว้ที่สำนักจัดหางานของรัฐ โดยต้องไปรายงานตัวไม่น้อยกว่าเดือนละ 1 ครั้ง และผู้ประกันตนว่างงานโดยมิได้ถูกจ้างเนื่องจากทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดอาญาโดยเจตนาต่อนายจ้าง หรือจงใจทำให้นายจ้างได้รับความเสียหาย หรือฝ่าฝืนข้อบังคับ หรือระเบียบเกี่ยวกับการทำงาน หรือคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมาย ในกรณีร้ายแรง หรือละทิ้งหน้าที่เป็นเวลา 7 วันทำงานติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้นายจ้างได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ และผู้ประกันตนต้องมีผู้ที่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ โดยผู้ประกันตนจะมีสิทธิรับประโยชน์ทดแทนการว่างงานตั้งแต่วันที่ 8 นับแต่วันว่างงานจากการทำงานกับนายจ้างรายสุดท้าย

กฎหมายกำหนดข้อยกเว้นของสิทธิรับประโยชน์ทดแทนไว้สำหรับการประกันกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยนอกงาน ทูพพลภาพ หรือตายนั้นคือ ผู้ประกันตนหรือผู้จัดการศพแล้วแต่กรณี จะไม่มีสิทธิรับประโยชน์ทดแทน ถ้าปรากฏว่าการประกันเคราะห์ภัยนั้นเกิดขึ้นเพราะเหตุที่ผู้ประกันตนหรือผู้จัดการศพจงใจก่อให้เกิด

หรือยินยอมให้ผู้อื่นก่อให้เกิดขึ้น ผู้จัดการศพตามกฎหมายประกันสังคม ได้แก่บุคคลตามลำดับดังนี้ (มาตรา 73)

(1) บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุให้เป็นผู้จัดการศพและได้เป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน

(2) คู่สมรส บิดา มารดา หรือบุตรของผู้ประกันตนที่มีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้จัดการศพ ผู้ประกันตน

(3) บุคคลอื่นที่มีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน
รูปแบบของประโยชน์ทดแทนมี 4 รูปแบบ คือ

(1) บริการทางการแพทย์ ในปัจจุบันมีโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลในสังกัดทั้งรัฐบาลและเอกชน ประมาณ 150 กว่าแห่ง ลูกจ้างผู้ประกันตนที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยนอกงานมีสิทธิเข้ารับบริการทางการแพทย์ในรูปของเงินทดแทนค่าบริการทางการแพทย์ ดังนี้

ก. กรณีฉุกเฉิน ซึ่งต้องไปรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลอื่นนอกจากที่สำนักงานประกันสังคมได้กำหนดให้สำหรับผู้ประกันตน เมื่อผู้ประกันตนต้องทรุดลงก่อน โดยผู้ประกันตนเป็นผู้ป่วยนอก ก็สามารถเบิกคืนจากสำนักงานประกันสังคมได้ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินครั้งละ 200 บาท และไม่เกิน 400 บาทต่อปี แต่ถ้าเป็นผู้ป่วยในจะสามารถเบิกคืนได้ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินครั้งละ 3,200 บาท และสำหรับกรณีจำเป็นต้องผ่าตัดฉุกเฉินและเป็นการผ่าตัดใหญ่ มีสิทธิเบิกคืนได้ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินครั้ง 10,000 บาท

ข. กรณีปกติ ที่สำนักงานประกันสังคมยังไม่ได้ออกบัตรรับรองสิทธิให้ เมื่อผู้ประกันตนต้องทรุดลงก่อน ก็สามารถเบิกคืนจากสำนักงานประกันสังคมโดยนำใบเสร็จรับเงินค่ารักษาพยาบาลของสถานพยาบาลมายื่นต่อสำนักงานประกันสังคมเพื่อพิจารณา โดยถ้าเป็นสถานพยาบาลของรัฐและผู้ประกันตนเป็นผู้ป่วยนอกสามารถเบิกได้เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น แต่ถ้าเป็นผู้ป่วยในสามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลได้เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น ส่วนค่าห้องและค่าอาหารสามารถเบิกได้เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น แต่ไม่เกินวันละ 300 บาท ตลอดระยะเวลาที่เข้ารับบริการทางการแพทย์ ส่วนถ้าเป็นสถานพยาบาลของเอกชน เบิกได้เฉพาะกรณีเป็นผู้ป่วยใน

สำหรับค่ารักษาพยาบาล เบิกได้ครั้งหนึ่งของจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 3,000 บาท สำหรับระยะเวลาภายในสามสิบวันนับแต่วันแรกที่เข้ารับบริการทางการแพทย์ ส่วนระยะเวลาที่เกินสามสิบวัน เบิกได้ครั้งหนึ่งของจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินวันละ 100 บาท และกรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลหลายครั้งโดยระยะห่างกันไม่เกิน 15 วัน ให้นับระยะเวลาเข้ารับการรักษาทุกครั้งเข้าด้วยกัน และสำหรับค่าห้องและค่าอาหาร เบิกได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินวันละ 300 บาท ตลอดระยะเวลาที่เข้ารับบริการทางการแพทย์ ลูกจ้างผู้ประกันตนหรือคู่สมรสของผู้ประกันตนที่คลอดบุตร สามารถเบิกค่าบริการทางการแพทย์แบบเหมาจ่าย โดยได้รับในอัตรา 3,000 บาทต่อการคลอดหนึ่งครั้ง

(2) เงินทดแทนการขาดรายได้ กฎหมายกำหนดให้มีการจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ร้อยละ 50 ของค่าจ้างรายวันที่ใช้คำนวณเงินสมทบ โดยคำนวณเฉลี่ยจากค่าจ้างที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบเป็นเวลา 90 วัน ก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ ไม่ว่าระยะเวลานั้นจะติดต่อกันหรือไม่ (มาตรา 57) โดยจ่ายสำหรับการประกัน 3 ประเภท คือ การประกันอันตรายหรือเจ็บป่วยนอกงาน การคลอดบุตรและการทุพพลภาพ ในกรณีที่ผู้ประกันตนไม่ได้รับจ้างในระหว่างหยุดงานเพื่อรักษาตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน หรือตามระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานตามสัญญาจ้างแรงงาน หรือตามข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพนายจ้าง แล้วแต่กรณี หรือสิทธิได้รับค่าจ้างดังกล่าวสิ้นสุดลง ก็จะจ่ายเท่าระยะเวลาที่คงเหลือ ส่วนกรณีได้รับค่าจ้างดังกล่าวน้อยกว่าเงินทดแทนการขาดรายได้ ก็จะจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ในส่วนที่ยังขาดอยู่ ระยะเวลาการได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ของผู้ประกันตนหรือคู่สมรส แตกต่างกันตามประเภทของการประกันสังคม ดังนี้

ก. การประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยนอกงาน มีสิทธิได้รับครั้งละไม่เกิน 90 วัน และในระยะหนึ่งปีปฏิทินไม่เกิน 180 วัน เว้นแต่การเจ็บป่วยเรื้อรังตามที่กำหนดในกฎกระทรวงได้รับเกิน 180 วัน แต่ไม่เกิน 365 วันนับแต่วันแรกที่ต้องหยุดงานตามคำสั่งแพทย์จนถึงวันสุดท้ายที่แพทย์กำหนดให้หยุดหรือจนถึงวันสุดท้ายที่หยุดงาน กรณีกลับเข้าทำงานก่อนครบกำหนดตามคำสั่งแพทย์ (มาตรา 64)

ข. การคลอดบุตร มีสิทธิได้รับครั้งละไม่เกิน 60 วัน (มาตรา 67)

ค. การทุพพลภาพ มีสิทธิได้รับต่อไปจากที่ได้รับมาแล้ว กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยนอกงานเป็นเวลาไม่เกิน 1 ปี โดยได้รับต่อไปอีก 15 ปี (มาตรา 71)

(3) ค่าทำศพ กฎหมายกำหนดให้จ่ายค่าทำศพกรณีตาย เป็นจำนวน 100 เท่าของอัตราสูงสุดของค่าจ้างขั้นต่ำรายวันตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน (มาตรา 73) ซึ่งปัจจุบันอัตราสูงสุดของค่าจ้างขั้นต่ำรายวันก็คือ 125 บาท ดังนั้นค่าทำศพจึงเป็นจำนวน 12,500 บาท

(4) เงินสงเคราะห์ การจ่ายประโยชน์ทดแทนในรูปเงินสงเคราะห์ มี 3 กรณี คือ กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงาน (มาตรา 75, 77, 79)

ดังนั้น เมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาครบกำหนดระยะเวลาที่เป็นเงื่อนไขตามกฎหมายแล้ว เกิดประสบเคราะห์ภัยหรือได้รับความเดือดร้อนตามประเภทของการประกันภัยสังคมแต่ละประเภท ก็จะมีสิทธิขอรับประโยชน์ทดแทนในรูปแบบต่าง ๆ ดังได้กล่าวมาข้างต้น โดยสำนักงานประกันสังคมจะเป็นองค์กรที่รับผิดชอบดูแลให้ผู้ประกันตน หรือผู้มีสิทธิรับประโยชน์ทดแทนได้รับความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในสังคม¹⁹

1.5.7 ผู้ประกันตนโดยสมัครใจ ตามมาตรา 40

สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัยจากสิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 มาตรา 40 ได้แก่สิทธิประโยชน์กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ และตาย

1) กรณีคลอดบุตร หลักเกณฑ์และสิทธิประโยชน์มีรายละเอียดดังนี้

(1) ตรวจสอบสถานที่คลอดบุตร ถ้าเป็นสถานพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิฯ หรือเครือข่ายของสถานพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิฯของผู้ประกันตน หรือของกลุ่มสมรสหรือของสามีหรือไม่ถ้าใช่ให้วินิจฉัยเป็นกรณีไม่มีสิทธิ ถ้าไม่ใช่

¹⁹กระทรวงยุติธรรม, กฎหมายประกันสังคม [Online], available URL:

http://www.moj.go.th/upload/main_law/uploadfiles/429_8773.pdf, 2552 (สิงหาคม, 25).

สถานพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิฯหรือเครือข่ายให้วินิจฉัยจ่ายค่าบริการทางการแพทย์
 เหม่าจ่ายกรณีคลอดบุตรให้แก่ผู้ประกันตนในอัตรา 6,000 บาท ต่อการคลอดบุตร
 หนึ่งครั้ง

(2) คลอดบุตรตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2550 เวลา 00.00 น. เป็นต้นไป

ก. คลอดบุตรที่ใดก็ได้ให้วินิจฉัยจ่ายค่าบริการทางการแพทย์
 เหม่าจ่าย กรณีคลอดบุตรให้แก่ผู้ประกันตนในอัตรา 12,000 บาทต่อการคลอดบุตร
 หนึ่งครั้ง

ข. กรณีผู้ประกันตนเข้ารับบริการทางการแพทย์กรณีคลอดบุตร
 ในสถานพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิฯ ก่อนวันที่ 1 มกราคม 2550 แต่มีการคลอดบุตร
 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2550 ตั้งแต่เวลา 00.00 น. เป็นต้นไป สถานพยาบาลตามบัตร
 รับรองสิทธิฯ ยังต้องรับผิดชอบจนสิ้นสุด การรักษาผู้ประกันตนไม่ต้องจ่ายค่ารักษา-
 พยาบาล และผู้ประกันตนสามารถนำสูติบัตรมาขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีผู้คลอด
 บุตรได้ ให้วินิจฉัยจ่ายค่าบริการทางการแพทย์ เหม่าจ่ายกรณีคลอดบุตรให้แก่
 ผู้ประกันตนในอัตรา 12,000 บาทต่อการคลอดบุตรหนึ่งครั้ง

2) กรณีทุพพลภาพ ผู้ประกันตนต้อง จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า
 3 เดือนภายในระยะเวลา 15 เดือน ก่อนวันที่คณะกรรมการแพทย์กำหนดให้เป็นทุพพล-
 ภาพ โดยสิทธิประโยชน์ที่ได้รับ คือ

(1) ค่ารักษาพยาบาล จ่ายเท่าที่จ่ายจริงไม่เกินเดือนละ 2,000 บาท

(2) เงินทดแทนการขาดรายได้ ได้รับในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้าง
 เป็นรายเดือนตลอดชีวิต ค่าอวัยวะเทียม/อุปกรณ์/อุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค

(3) ค่าทำศพ กรณีผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพถึงแก่ความตาย ผู้จัดการ-
 ศพมีสิทธิได้รับค่าทำศพ 30,000 บาท

เงินสงเคราะห์กรณีผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพถึงแก่ความตายผู้มีสิทธิ
 ได้รับดังนี้

(1) ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 10 ปี
 จะได้รับเงินสงเคราะห์เท่ากับค่าจ้างเฉลี่ยหนึ่งเดือนครั้ง

(2) ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปจะได้รับเงินสงเคราะห์เท่ากับค่าจ้างเฉลี่ยห้าเดือน

3) กรณีตาย หลักเกณฑ์และสิทธิประโยชน์ กรณีตายมีรายละเอียดดังนี้

(1) จ่ายเงินสมทบในส่วนของการตายมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 เดือนภายในระยะเวลา 6 เดือน

(2) ผู้มีสิทธิได้รับค่าทำศพ 40,000 บาท

(3) ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์กรณีตาย ดังนี้

ก. ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 10 ปี จะได้รับเงินสงเคราะห์เท่ากับค่าจ้างเฉลี่ยหนึ่งเดือนครึ่ง

ข. ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จะได้รับเงินสงเคราะห์เท่ากับค่าจ้างเฉลี่ย 5 เดือน

คุณสมบัติของผู้สมัคร กรณีผู้ประกันตนที่มีใช้บุคคลอื่นใดที่ไม่ใช่ลูกจ้าง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) มีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ และไม่เกิน 60 ปีบริบูรณ์

2) ไม่เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 39

3) ไม่เป็นผู้ทุพพลภาพ

4) ไม่เป็นวันโรคในระยะอันตราย โรคพิษสุราเรื้อรัง และโรคซึ่งอยู่ในระหว่างการรักษาและอยู่ในสภาพใช้เครื่องช่วยชีวิต

อย่างไรก็ดี ขณะนี้รัฐบาลได้มีความพยายามที่จะขยายขอบเขตการให้ความคุ้มครองแก่แรงงานนอกระบบ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2554 ตามที่กระทรวงแรงงานเสนอ ดังนี้²⁰

²⁰ บริษัท มิราเคิลคอนซัลแตนท์ จำกัด, แรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบประกันสังคม (มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2554) [Online], available URL: <http://miracleconsultant.co.th/en/node/31431>, 2554 (มกราคม, 19).

1) อนุมัติหลักการร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตรา การจ่ายเงินสมทบประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่ง สิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ตามที่ กระทรวงแรงงานเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อตรวจพิจารณา แล้วดำเนินการต่อไป

2) อนุมัติให้ถอนร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการ จ่ายเงินสมทบประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิ ในการรับประโยชน์ทดแทนผู้ประกันตน ตามมาตรา 40 พ.ศ. (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2552) ออกจากชั้นตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการ- กฤษฎีกา

3) มอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.ร. และคณะกรรมการกำหนดเป้าหมาย และนโยบายกำลังคนภาครัฐ พิจารณาโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงาน- ประกันสังคม กระทรวงแรงงาน และกรอบอัตรากำลังเพิ่มเติมให้แก่หน่วยงานดังกล่าว ให้สอดคล้องกับนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลตามแผนปฏิบัติการปฏิรูปประเทศไทย ในการสร้างระบบความคุ้มครองและหลักประกันทางสังคมให้แก่แรงงานนอกระบบ และเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาภายในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554

ความคืบหน้าล่าสุดเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองแรงงานนอกระบบ คือ รัฐบาลขยายการคุ้มครองในเรื่องประกันสังคมไปให้แรงงานนอกระบบ ซึ่งไม่ได้ทำงาน อยู่ในสถานประกอบการและไม่มีนายจ้าง โดยจะให้เข้ามาอยู่ในระบบประกันสังคม ทำให้ประชาชนมีหลักประกันในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ทั้งเจ็บป่วย มีรายได้ ในช่วงปลายของชีวิต หลังจากเลิกทำงานไปแล้ว ที่ผ่านมามีประกันสังคมได้เฉพาะ ประชาชนที่ทำงานในสถานประกอบการ แต่ยังมีประชาชนคนทำงานอีกกว่า 20 ล้านคน ที่ไม่มีแรงจูงใจ เพราะไม่สามารถสมทบเงินในระบบได้ และไม่มีความสะดวกว่า หน่วยงานอื่นจะอุดหนุนอย่างไร ในที่สุดรัฐบาลจึงมีนโยบายเปิดโอกาสเป็นทางเลือกให้ สองทาง คือ ประชาชนจ่าย 70 บาท ต่อเดือน รัฐจะสมทบให้ 30 บาท ถือเป็นเบี้ยประกัน 100 บาท ต่อเดือน ครอบคลุมสิทธิประโยชน์ 3 ด้าน คือ เจ็บป่วย ทูพพลภาพ เสียชีวิต

ส่วนสิทธิบำเหน็จชราภาพ ก็ต้องจ่ายเดือนละ 100 บาท รัฐอุดหนุน 50 บาท ได้สิทธิเหมือนกรณีแรกแต่เพิ่มบำเหน็จชราภาพ

รัฐบาลคาดการณ์ว่าจะดำเนินการเรื่องนี้ให้สำเร็จในวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 เป็นต้นไป เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าใช้ประโยชน์ได้ทันที จากนั้นกระทรวงแรงงานพยายามปรับกฎระเบียบ แนวทาง กฎหมายต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องนโยบายนี้และตรากฎหมาย แก่กฎหมายประกันสังคม แก้ไขกฎหมายกองทุนเงินออม (กอกช.) เพื่อดำเนินการให้เรื่องนี้เดินหน้าไปได้²¹

2. กฎหมายระหว่างประเทศ

โดยหลักสิทธิขั้นพื้นฐานหรือหลักสิทธิมูลฐาน (Fundamental Right) บุคคลย่อมมีสิทธิเสรีภาพในการดำรงชีวิต ในร่างกาย ในทรัพย์สิน และเกียรติยศชื่อเสียง สิทธิเหล่านี้เป็นหลักการใหญ่ประการหนึ่งของกฎหมายและการมีสภาพเป็นมนุษย์ชน สิทธิเหล่านี้ได้ถูกกล่าวถึง วิพากษ์วิจารณ์ ตลอดจนได้มีการเรียนการสอน และแต่งตั้งเกี่ยวกับสิทธิต่าง ๆ ไว้อย่างกว้างขวาง และถือเป็นมูลฐานสำคัญแห่งการศึกษาวิชากฎหมาย การศึกษาในเรื่องสิทธิเสรีภาพ ได้ย้มาถึงการมีสิทธิที่จะมีชีวิตอยู่ การเคลื่อนไหวไปมาอย่างเสรี การแสดงออกซึ่งความคิดเห็นอิสระ สิทธิในร่างกายและทรัพย์สินของตน ตลอดจนชื่อเสียง เกียรติยศ สิทธิในสิ่งประดิษฐ์หรือผลจากการค้นคว้าทางวิทยาการ สิทธิในฐานะ เช่น ความเป็นบิดามารดา ผู้ใช้อำนาจปกครอง ตำราต่าง ๆ ที่นักวิชาการทั่วโลกแต่งขึ้น ได้ย้และแสดงให้เห็นถึงอำนาจและความศักดิ์สิทธิ์ของสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ ดังกล่าว ในอันที่จะไม่ถูกละเมิดหรือก้าวท้าวโดยบุคคลอื่นโดยชุมชน สังคม

²¹ข่าวสดออนไลน์, มาร์คให้ของขวัญวันแรงงาน ประกันสังคมแรงงานนอก ระบบ [Online], available URL: http://www.khaosod.co.th/view_newsonline.php, 2554 (กุมภาพันธ์, 25).

โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมการเมืองหรือรัฐ²² ในส่วนนี้ขอกล่าวถึงกฎหมายระหว่างประเทศที่สำคัญที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ดังนี้

2.1 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนได้มีการลงมติรับรองเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม ค.ศ. 1948 ประกอบด้วยคำปรารภและเนื้อหาทั้งหมด 30 มาตรา โดยได้มีการประกาศถึงหลักการของสิทธิมนุษยชนที่สำคัญและเสรีภาพขั้นพื้นฐานโดยไม่มี การแบ่งแยกกีดกันระหว่างบุรุษและสตรี ในมาตรา 1 และมาตรา 2 มีเนื้อหาที่ชี้ให้เห็นถึงปรัชญาซึ่งเป็นแนวความคิดพื้นฐานและหลักการสำคัญ

มาตรา 1 กำหนดว่า “มนุษย์ทั้งหลายเกิดมามีอิสระและเสมอภาคกันใน เกียรติศักดิ์และสิทธิ ต่างมีเหตุผลและมโนธรรมและควรปฏิบัติต่อกันด้วยเจตนารมณ์ แห่งภราดรภาพ” นับแต่กำเนิดมาเป็นบุคคลต่างก็มีสิทธิในความเป็นอิสระและมีความ เท่าเทียมกัน สิทธิดังกล่าวไม่อาจโอนให้แก่กันได้ที่เป็นดังนี้เพราะพิจารณาเห็นว่ามนุษย์ มีจิตใจและความเข้าใจในเหตุในผลซึ่งแตกต่างจากสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ มนุษย์นั้นจึงมี ความต้องการในสิทธิและเสรีภาพต่าง ๆ ส่วนมาตรา 2 ของปฏิญญาฯ ได้กำหนดถึง หลักการสำคัญของความเท่าเทียมกัน และการไม่แบ่งแยกในการได้มาซึ่งสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องเชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือทางอื่น ๆ เผ่าพันธุ์แห่งชาติหรือ สังคม ทรัพย์สิน กำเนิด หรือสถานอื่น ๆ

สิทธิมนุษยชนซึ่งกำหนดไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนนี้ พอจะ จำแนกออกได้สองส่วนคือ สิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง กับสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

²² ภาวคร ภคพัฒน์, “การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเกี่ยวกับการลงโทษ,” (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531), หน้า 32.

2.1.1 สิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

สิทธิพลเมืองเป็นสิทธิของบุคคลในทางกฎหมาย ซึ่งมีทั้งสิทธิอันจำเป็นต่อสถานะในความเป็นคน และสิทธิอันเป็นส่วนตัวของแต่ละบุคคล รายละเอียดของสิทธิพลเมืองนี้นับว่าเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่กำหนดไว้เป็นจำนวนมาก จึงขอแบ่งเป็นสิทธิพื้นฐานของบุคคล และสิทธิส่วนบุคคลและทรัพย์สิน

1) สิทธิพื้นฐานของบุคคล อันเป็นสิทธิพื้นฐานที่จำเป็นของบุคคลทุกคนที่พึงจะได้รับ เช่น สิทธิในการดำรงชีวิตเสรีภาพและความมั่นคงแห่งตัวตน สิทธิที่จะไม่ถูกบังคับให้เป็นทาส หรืออยู่ในภาวะจำยอมใด ๆ รวมถึงการค้าทาส สิทธิที่จะไม่ถูกทรมานหรือได้รับการปฏิบัติหรือการลงทัณฑ์ด้วยวิธีการที่ทารุณโหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือเหยียดหยามเกียรติ สิทธิที่จะเสมอภาคกันในกฎหมายและชอบที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายที่เท่าเทียมกัน เป็นต้น

2) สิทธิส่วนบุคคลและทรัพย์สิน เป็นสิทธิที่มีความเป็นเอกลักษณ์ในเรื่องสิทธิส่วนตัวของบุคคลนั้นรวมถึงเรื่องทรัพย์สินด้วย เช่น สิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายจากการแทรกสอดโดยพลการในกิจการส่วนตัว ครอบครัว เภสสถาน การสื่อสาร และการโจมตีต่อเกียรติยศและชื่อเสียง สิทธิในการเดินทางทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ อิสรภาพในการมีสถานที่อยู่อาศัย สิทธิในการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน เป็นต้น

สำหรับสิทธิทางการเมือง เป็นสิทธิที่เปิดโอกาสให้มีการแสดงออก ซึ่งเป็นสิทธิที่สำคัญในสังคมประชาธิปไตย เช่น สิทธิในเสรีภาพแห่งความคิด มโนธรรม และศาสนา สิทธิในเสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคมโดยสงบ เป็นต้น

2.1.2 สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

สิทธินี้ นับว่าเป็นสิทธิที่เกิดขึ้นใหม่ เพราะสังคมมีความเจริญเติบโตขึ้น มนุษย์จึงมีความต้องเพิ่มขึ้นในสิทธิใหม่ ๆ เพื่อปกป้องคุ้มครอง เช่น สิทธิในความมั่นคงทางสังคมและชอบที่จะได้รับผลแห่งสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม สิทธิที่จะทำงานด้วยความเท่าเทียมกันโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติและได้รับการคุ้มครองจากการว่างงาน สิทธิในการพักผ่อนและเวลาว่าง สิทธิในมาตรฐานการครองชีพที่เพียงพอ

สำหรับสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของตนและครอบครัว มารดาและเด็กมีสิทธิได้รับการช่วยเหลือดูแลเป็นพิเศษ สิทธิในการศึกษา เป็นต้น²³

หลายประเทศได้บัญญัติหลักการสิทธิมนุษยชนไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญของตน ในขณะเดียวกันรัฐต่าง ๆ องค์กรระหว่างประเทศทั้งที่เป็นของรัฐและเอกชนได้ดำเนินการในทางสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการเคารพและปฏิบัติตามสิทธิมนุษยชนอย่างต่อเนื่อง มีการออกกฎหมายทางด้านสิทธิมนุษยชนทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศมากมาย ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะกรณีกฎหมายที่ขยายหลักการสิทธิมนุษยชนตามที่กำหนดไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน เพื่อให้เกิดผลเป็นการปฏิบัติตามอย่างเป็นรูปธรรม คือ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

2.2 กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง²⁴

คำปรารภของกติกานี้ได้กล่าวอ้างถึงกฎบัตรสหประชาชาติซึ่งผูกพันรัฐต่าง ๆ ในการสนับสนุนและส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน โดยยึดถือศักดิ์ศรีและสิทธิอันเท่าเทียมกันที่ไม่สามารถโอนให้ผู้อื่นได้เป็นสำคัญ ได้เรียกร้องให้บุคคลทั้งหลายส่งเสริมและเคารพในสิทธิต่าง ๆ ทั้งหลายทั้งปวงของบุคคลอื่นและต่อส่วนรวมด้วย ได้ยอมรับอุดมการณ์ที่ว่ามนุษย์จะมีเสรีภาพในทางพลเมืองและทางการเมืองจะหลุดพ้นจากความทุกข์ยากความกลัวได้นั้น จะต้องทำให้ทุกคนอยู่ในสถานะที่พร้อมจะได้รับซึ่งสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง อีกทั้งสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมก่อน

²³ สมชาย กยิตติประดิษฐ์, สิทธิมนุษยชน, พิมพ์ครั้งที่ 16 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2551), หน้า 55-59.

²⁴ ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง โดยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2535 ได้ยื่นภาคยานุวัติสาร เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2539 และมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2540.

หลักการ²⁵

หลักการได้กำหนดไว้ในกติกาฯ ฉบับนี้ โดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และหลักการของกฎบัตรสหประชาชาติ คือ “ประชาชนทั้งปวงมีสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเอง” จากหลักการดังกล่าว ประชาชนสามารถกำหนดสถานะทางการเมืองโดยอิสระเสรี และมีอิสระในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของตนเอง เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายดังกล่าว ประชาชนมีสิทธิในการดำรงชีวิตตามปกติของตนและสามารถจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและ ความมั่นคงทั้งหลายทั้งปวงที่มีอยู่โดยอิสระเสรี (มาตรา 1 (1)) ยอมรับว่าปวงชนทั้งหลายมีสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเอง นับว่าเป็นหลักการที่สำคัญยิ่งและเป็นสิทธิที่จำเป็นต่อการได้รับการคุ้มครองในสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ ตามมา ในส่วนของรัฐนั้นได้กำหนดไว้ว่าจะต้องให้การรับประกันต่อสิทธิต่าง ๆ ตามกติกาฯ นี้แก่ทุกปัจเจกชนในดินแดนของตนโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ โดยจะปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ

สิทธิที่ได้รับการคุ้มครอง²⁶

สิทธิที่ได้รับการคุ้มครองในกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ได้กำหนดไว้ทั้งหมด 22 ประการ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ

- 1) สิทธิในชีวิต
- 2) สิทธิที่จะไม่ถูกทรมาน
- 3) สิทธิที่จะไม่เป็นทาส
- 4) สิทธิในเสรีภาพและความมั่นคง หรือสิทธิในทางกฎหมายอาญา
- 5) สิทธิที่จะได้รับการเคารพในศักดิ์ศรีและการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรม
- 6) สิทธิที่จะไม่ต้องรับโทษจำคุกเพราะไม่สามารถปฏิบัติตามภาระหน้าที่ตามกฎหมายได้
- 7) สิทธิในการเคลื่อนย้ายและการเลือกถิ่นที่อยู่
- 8) สิทธิของคนต่างด้าวที่จะไม่ถูกเนรเทศ

²⁵ สมชาย กษิติประดิษฐ์, เรื่องเดิม, หน้า 78.

²⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 92.

- 9) สิทธิในความเสมอภาคทางศาล
- 10) สิทธิที่จะไม่ถูกลงโทษย้อนหลัง
- 11) สิทธิที่ถือว่าเป็นบุคคล
- 12) สิทธิที่จะได้รับการเคารพในชีวิตส่วนตัว
- 13) สิทธิในเสรีภาพทางความคิด มโนธรรมและศาสนา
- 14) สิทธิในเสรีภาพของความคิดเห็นและการแสดงออก
- 15) สิทธิที่จะห้ามโฆษณาชวนเชื่อเพื่อการสงคราม
- 16) สิทธิในการร่วมประชุมโดยสงบ
- 17) สิทธิในเสรีภาพแห่งการสมาคม
- 18) สิทธิครอบครัว
- 19) สิทธิเด็ก
- 20) สิทธิทางการเมือง
- 21) สิทธิในความเสมอภาคกันตามกฎหมาย
- 22) สิทธิของชนกลุ่มน้อย

สิทธิประเภทนี้เป็นสิทธิในทางลบ (Negative) กล่าวคือ เป็นการจำกัดอำนาจของรัฐมิให้กระทำการใด ๆ แก่พลเมืองตามอำเภอใจได้ ต่อมาในปี ค.ศ. 1966 องค์การสหประชาชาติก็ได้จัดทำข้อตกลงระหว่างประเทศเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชนขึ้นหลายฉบับด้วยกัน ซึ่งสิทธิทางแพ่งและทางการเมืองนี้นอกจากจะอยู่ใน “กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง” (International Covenant on Civil and Political Rights) แล้วยังปรากฏอยู่ใน “พิธีสารว่าด้วยกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง” (Optional Protocol to the International Covenant on Civil and Political Rights) อีกด้วย

โดยกติกาฯ ว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองนี้ ได้มีพิธีสารเพิ่มเติมที่ยอมให้เอกชนที่ถูกละเมิดสิทธิที่ได้รับการคุ้มครองมีสิทธิยื่นคำร้องเรียนต่อองค์การระหว่างประเทศไทย และยอมให้เอกชนมีสิทธิร้องเรียนกล่าวหาว่าตนถูกละเมิดสิทธิที่ได้รับการคุ้มครองโดยกติกาฯ ดังกล่าวได้ด้วย และยังมีลักษณะเป็นสนธิสัญญา

ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันระหว่างประเทศภาคีที่จะต้องปฏิบัติตาม ซึ่งประเทศภาคีเหล่านั้น จะต้องกำหนดวิธีการคุ้มครองสิทธิดังกล่าวในกฎหมายภายในไว้อย่างแน่ชัด²⁷

2.3 กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม²⁸

คำปรารภในกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมได้กล่าวไว้เช่นเดียวกับในกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง กล่าวคือ รัฐต่าง ๆ ผูกพันตามกฎบัตรสหประชาชาติที่จะสนับสนุนและส่งเสริมการเคารพ สิทธิมนุษยชนได้เรียกร้องให้บุคคลทั้งหลายส่งเสริมและเคารพในสิทธิต่าง ๆ ทั้งหลายทั้งปวงของบุคคลอื่นและต่อส่วนรวมด้วย

หลักการ

ประชาชนทั้งปวงมีสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเอง มีสิทธิในการดำรงชีวิตตามปกติของตนและสามารถดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติและเสรีภาพของตนได้อย่างเสรี

สิทธิที่ได้รับการคุ้มครอง²⁹

สิทธิที่ได้รับการคุ้มครองในกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ได้กำหนดไว้ทั้งหมด 8 ประการ คือ

- 1) สิทธิที่จะทำงาน
- 2) สิทธิที่จะมีสภาพการทำงานที่ยุติธรรมและเหมาะสม
- 3) สิทธิที่จะก่อตั้งสหภาพแรงงานและเข้าร่วมสหภาพแรงงาน
- 4) สิทธิที่จะได้รับการประกันสังคม
- 5) สิทธิครอบครัว

²⁷ กุลพล พลวัน, เรื่องเดิม, หน้า 49.

²⁸ ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคี กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยการภาคยานุวัติ เมื่อวันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2542 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2542.

²⁹ สมชาย กษิติประดิษฐ์, เรื่องเดิม, หน้า 156.

- 6) สิทธิที่จะมีมาตรฐานการครองชีพที่เพียงพอ
- 7) สิทธิที่จะมีมาตรฐานแห่งสุขภาพที่ดี
- 8) สิทธิในการศึกษาสิทธิที่จะมีชีวิตทางด้านวัฒนธรรม

สิทธิประเภทนี้ถือว่าเป็นสิทธิในทางบวก (Positive) กล่าวคือ เป็นการบัญญัติขึ้นเพื่อให้รัฐต้องจัดบริการด้านต่าง ๆ แก่พลเมืองนั่นเอง แต่สิทธิดังกล่าวนี้ก่อให้เกิดพันธะให้รัฐฝ่ายเดียว หาได้ก่อให้เกิดพันธะแก่บุคคลทั่วไปไม่ กล่าวคือ บุคคลที่สามหรือเอกชนหาได้มีหน้าที่ที่จะต้องจัดหาสิ่งต่าง ๆ ให้กับบุคคลที่เป็นผู้ทรงสิทธิหรือรัฐนั้นไม่ และการที่เอกชนจะได้รับการประกันถึงสิทธิเหล่านี้ให้เป็นจริงเป็นจังมากน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญอย่างน้อยที่สุด 2 ประการคือ ทรัพยากร กล่าวคือ ความอุดมสมบูรณ์ของชาติ และนโยบายของรัฐบาลอันรวมถึงแผนและวิธีการจัดการแจกจ่ายทรัพยากรของรัฐนั้นด้วย

ข้อสังเกต ทั้งสองกติกาได้มีการจัดตั้งกลไกการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนคือระบบการตรวจสอบดูแลและการจัดทำรายงานขึ้นมา แต่ทั้งสองกติกาดังกล่าวไม่ได้กล่าวถึงวิธีการลงโทษรัฐภาคีที่ละเมิดสิทธิตามที่ระบุไว้ในกติกาทั้งสองเลย เพียงแต่กล่าวถึงวิธีการประนีประนอมระหว่างรัฐภาคีคู่กรณี หรือระหว่างรัฐที่ถูกกล่าวหา กับเอกชนโดยสันติวิธีเท่านั้น³⁰

³⁰ นริสา วุฒิปัญญาเลิศ, “กลไกการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในอาเซียน,” (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2545), หน้า 25.